

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument na schôdzu

A7-0325/2013

8.10.2013

SPRÁVA

o situácii ľudských práv v regióne Sahel
(2013/2020(INI))

Výbor pre zahraničné veci

Spravodajca: Charles Tannock

OBSAH

	strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
STANOVISKO VÝBORU PRE ROZVOJ	36
STANOVISKO VÝBORU PRE PRÁVA ŽIEN A RODOVÚ ROVNOSŤ	40
VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE	47

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o situácii ľudských práv v regióne Sahel

(2013/2020(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na hlavné dohovory a zmluvy OSN a hlavné africké dohovory a zmluvy v oblasti ľudských práv vrátane Africkej charty ľudských práv a práv národov,
- so zreteľom na Dohovor o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien (CEDAW) a jeho opčný protokol,
- so zreteľom na Protokol k Africkej charte ľudských práv a práv národov týkajúci sa práv žien v Afrike,
- so zreteľom na Rímsky štatút, ktorý bol prijatý 17. júla 1998 a nadobudol účinnosť 1. júla 2002,
- so zreteľom na Dohodu z Cotonou podpísanú 23. júna 2000 a revidovanú 22. júna 2010,
- so zreteľom na závery Rady z 25. júna 2012 o strategickom rámci EÚ pre ľudské práva a demokraciu a o akčnom pláne EÚ pre ľudské práva a demokraciu a na rozhodnutia Rady z 25. júla 2012 o vymenovaní osobitného zástupcu EÚ pre ľudské práva¹ a z 18. marca 2013 o vymenovaní osobitného zástupcu EÚ pre región Sahel², najmä na články týkajúce sa ľudských práv v jeho mandáte,
- so zreteľom na závery Rady o Sahele, najmä o Mali, vrátane záverov z 21. marca 2011 o stratégii EÚ pre bezpečnosť a rozvoj v Sahele, a na novšie závery vrátane záverov zo 17. a 31. januára, 18. februára, 22. apríla, 27. mája a 24. júna 2013,
- so zreteľom na Deklaráciu Organizácie Spojených národov o ochrane žien a detí v núdzi a pri ozbrojených konfliktoch a na rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1325 (2000) a č. 1820 (2008) o ženách, mieri a bezpečnosti,
- so zreteľom na závery Rady zo 14. júna 2011 o ukazovateľoch komplexného prístupu EÚ k vykonávaniu rezolúcií Bezpečnostnej rady Organizácie Spojených národov č. 1325 (2000) a 1820 (2008) o ženách, mieri a bezpečnosti,
- so zreteľom na usmernenia EÚ o ľudských právach,
- so zreteľom na usmernenia EÚ o násilí páchanom na ženách a dievčatách a o boji proti všetkým formám ich diskriminácie,

---

¹ Ú. v. EÚ L 200, 27.7.2012, s. 21.

² Ú. v. EÚ L 75, 19.3.2013, s. 29.

- so zreteľom na rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN a správy generálneho tajomníka OSN a vysokého komisára OSN pre ľudské práva týkajúce sa regiónu Sahel a najmä Mali,
- so zreteľom na správu generálneho tajomníka OSN pre Bezpečnostnú radu OSN o situácii v regióne Sahel zo 14. júna 2013 a na integrovanú stratégiu OSN pre Sahel, ktorá je k nej pripojená,
- so zreteľom na správu OSN o ľudskom rozvoji za rok 2013,
- so zreteľom na humanitárne vykonávacie plány Európskej komisie pre región Sahel,
- so zreteľom na závery spolupredsedaúcich Medzinárodnej konferencie darcov nazvanej Spolu za nové Mali, ktorá sa konala 15. mája 2013 v Bruseli,
- so zreteľom na konferenciu na vysokej úrovni o vedúcom postavení žien v regióne Sahel, ktorá sa konala 9. apríla 2013 v Bruseli z iniciatívy Európskej únie, Úradu osobitného vyslanca generálneho tajomníka OSN pre Sahel a organizácie UN Women,
- so zreteľom na akčný plán EÚ s názvom Rodová rovnosť a posilnenie postavenia žien v rozvojovej spolupráci (2010 – 2015),
- so zreteľom na správu generálneho tajomníka OSN adresovanú Bezpečnostnej rade OSN o Západnej Sahare z 8. apríla 2013, najmä na jej odkaz na vzájomnú prepojenosť medzi Západnou Saharou a situáciou v regióne Sahel, a so zreteľom na stratégiu pre bezpečnosť a rozvoj regiónu Sahel vypracovanú Európskou službou pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) a najmä na to, že sa v nej potvrdzuje, že problémy v regióne Sahel majú cezhraničnú povahu a sú úzko prepojené a že len regionálna a celková stratégia zahŕňajúca aj susedné krajiny Maghrebu umožní dosiahnuť v tomto regióne pokrok,
- so zreteľom na správu osobitného spravodajcu pre mučenie a iné kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trestanie z 28. februára 2013 o jeho služobnej ceste do Maroka vrátane Západnej Sahary,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 25. novembra 2010 o situácii v Západnej Sahare¹,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 13. decembra 2012 o výročnej správe o ľudských právach a demokracii vo svete v roku 2011 a politike Európskej únie v tejto oblasti (2012/2145(INI))²,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 7. februára 2013 o 22. zasadnutí Rady Organizácie Spojených národov pre ľudské práva³,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. februára 2012 o pozícii Parlamentu k 19. zasadnutiu Rady OSN pre ľudské práva⁴,

---

¹ Ú. v. EÚ C 99 E, 3.4.2012, s.87.

² Prijaté texty, P7_TA(2012)0503.

³ Prijaté texty, P7_TA(2013)0055.

⁴ Prijaté texty, P7_TA(2012)0058.

- so zreteľom na výročnú správu o spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politike predloženú Európskemu parlamentu vysokou predstaviteľkou Európskej únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku a schválenú Radou 4. októbra 2012,
  - so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
  - so zreteľom na správu Výboru pre zahraničné veci a stanoviská Výboru pre rozvoj a Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť (A7-0325/2013),
- A. keďže Sahel je jedným z najchudobnejších regiónov na svete, ktorý zápasí s vážnymi problémami v oblasti ľudských práv, právneho štátu, bezpečnosti a ozbrojených konfliktov, ako aj v oblasti hospodárskeho a sociálneho rozvoja; keďže extrémna chudoba tohto regiónu sa premieta do údajov indexu ľudského rozvoja OSN za rok 2012, pričom medzi šiestimi najmenej rozvinutými krajinami sa umiestnili Niger (186. miesto), Čad (184.miesto), Burkina Faso (183.miesto) a Mali (182. miesto);
- B. keďže jednou z definovaných charakteristík tohto regiónu, ktorá je z väčšej časti spôsobená politickou nestabilitou, chudobou a nezaistenými hranicami, je efekt prelievania, ktorý inherentne spôsobuje spoločné výzvy v oblasti ľudských práv v celom Sahele; keďže táto charakteristika poukazuje na potrebu dobre koordinovaného a celistvého prístupu k celému ekologicko-geografickému regiónu Sahel;
- C. keďže zavedenie demokracie, mieru a dobrej správy vecí verejných má pre sahelské štáty zásadný význam; keďže tieto štáty sa musia odhodlať presadzovať ľudské práva a základné slobody, odstraňovať diskrimináciu žien a menšín a podporovať vzdelanie a etnické zmierenie;
- D. keďže rozsah pôsobnosti tohto uznesenia zahŕňa krajiny identifikované v stratégii EÚ pre Sahel, najmä Mauritániu, Mali, Niger a príslušné časti Burkiny Faso a Čadu; keďže širšie zemepisné a ekologické vymedzenie Sahelu je stále rozhodujúce so zreteľom na spoločné výzvy, ktorým čelí celý región v oblasti ľudských práv a ktoré vyplývajú z konfliktov a rôznych zlyhaní v oblasti ľudskej bezpečnosti, a to vrátane nestability štátov; keďže sa táto správa zaoberá situáciou v oblasti ľudských práv na nesamosprávnom území Západnej Sahary a v táboroch v oblasti Tindúf;
- E. keďže úmrtnosť rodičiek v Mali, ktorá sa odhaduje na 1 100 úmrtí na 100 000 živých novorodencov, je podľa údajov OSN najvyššia na svete; keďže podľa správy OSN o ľudskom rozvoji za rok 2013 sa v Nigeri a Mali zaznamenáva mimoriadne vysoká úmrtnosť detí vo veku do piatich rokov, a to vyše 200 úmrtí na 1000 živých novorodencov, ak matky nemajú žiadne vzdelanie; keďže podľa odhadov Svetovej banky počet detí zapísaných do základnej školy v Nigeri a Mali patrí medzi najnižšie na svete, v Nigeri je to 62 % a v Mali 63 %; keďže OSN odhaduje, že v roku 2012 bolo v Sahele a západnej Afrike 18 miliónov ľudí postihnutých závažnou potravinovou a výživovou krízou; keďže Komisia odhaduje, že v roku 2013 sa 10,3 milióna ľudí v regióne stále stretávajú s nedostatkom potravín, z ktorých 4,2 milióna Malijcov, s 1,4 milióna detí mladších ako päť rokov ohrozených ťažkou akútnou podvýživou a ďalších 3,1 milióna detí ohrozených stredne akútnou podvýživou; keďže Komisia rozhodujúcim spôsobom prispela k založeniu iniciatívy Globálna aliancia pre odolnosť Sahelu (AGIR-Sahel) a prisľúbila 517 miliónov EUR na humanitárnu a rozvojovú pomoc na obdobie 2012 –

2013;

- F. keďže časť obyvateľstva týchto štátov nemá prístup ku starostlivosti, trpí rôznymi endemickými chorobami ako cholera, meningitída, osýpky a HIV/AIDS; keďže množstvo úmrtí spôsobených HIV/AIDS sa zvýšil, pričom v Čade dosahuje 11 000 úmrtí ročne, v Burkine Faso 7 100 úmrtí ročne, v Mali 4 400 úmrtí ročne a v Nigeri 4 300 úmrtí ročne;
- G. keďže sahelské štáty sú bohaté na prírodné zdroje, najmä ropu, zlato a urán, avšak príjmy získavané z ich využívania sa nevracajú do miestneho hospodárstva v dostatočnej miere, aby umožňovala rozvoj týchto štátov;
- H keďže občianske vojny a etnické konflikty zahŕňajú presuny obyvateľstva a vytváranie utečeneckých táborov ako tábor Mentao v Burkine Faso, Mangaize v Nigeri, M'Bera v Mauritánii či Breijing v Čade; keďže životné a hygienické podmienky v týchto táboroch sú poľutovaniahodné;
- I. keďže za posledných 20 rokov sa v Mali konali riadne voľby; keďže pred pučom bola táto krajina považovaná za príklad relatívneho úspechu demokracie v Afrike;
- J. keďže malijská kríza je mnohostranná a nemožno ju redukovať na etnický konflikt; keďže však rozhorčenie Tuarégov a ich snahu o nezávislosť alebo väčšiu autonómiu severného Mali využili ozbrojené džihadistické skupiny, ktoré sa začiatkom roku 2012 pripojili k vzbure sekulárneho Národného hnutia za oslobodenie Azawadu (MNLA) a následne zaujali jeho miesto; keďže tieto skupiny, najmä Ansár ad-Dín, al-Káida v islamskom Maghrebe (AQIM) a Hnutie za jednotu a džihád v západnej Afrike (MUJAO), ďalej využívali nestabilitu, ktorá vznikla v dôsledku následného prevratu v Bamaku, ako aj širšiu regionálnu nestabilitu, ktorú živili nekontrolované sklady zbraní v Líbyi; keďže existenčné nebezpečenstvo hroziace samotnému malijskému štátu spolu so systematickým porušovaním ľudských práv na severe viedli k ozbrojenému zásahu francúzskych a afrických ozbrojených síl a síl OSN s cieľom zastaviť krutosť a porušovanie ľudských práv páchané teroristickými skupinami, obnoviť demokraciu, právny štát a autoritu malijského štátu, ako aj znovu zaviesť dodržiavanie ľudských práv; keďže 18. júna bola podpísaná predbežná mierová dohoda medzi vládou Mali a jednotkami vzbúrencov; keďže situácia v Mali si vyžaduje odpoveď, ktorá by siahala nad rámec riešenia bezpečnostných hrozieb a ktorá by zahŕňala aj dlhodobý záväzok a rózne opatrenia medzinárodného spoločenstva na riešenie hlboko zakorenených politických, vládnych, rozvojových a humanitárnych problémov;
- K. keďže prítomnosť teroristických skupín v Sahele prináša do regiónu veľkú bezpečnostnú nestabilitu, a to kvôli braniu rukojemníkov a násilným útokom; keďže Sahel je tranzitnou oblasťou pre obchodovanie s drogami pochádzajúcimi od zločineckých skupín v Latinskej Amerike; keďže obchodníci s drogami sú často spojení s teroristickými skupinami, ktoré zaisťujú bezpečnosť prevozu; keďže prítomnosť týchto obchodníkov je zdrojom nestability pre Sahel aj pre Európsku úniu, ktorá je často konečným miestom určenia tohto obchodu;
- L. keďže vlády v regióne Sahel musia zapájať dotknuté obyvateľstvo, aby sa dosiahlo trvalé riešenie krízy; keďže predovšetkým zapojenie žien do riešenia sahelskej krízy je nutnou podmienkou dosiahnutia dlhodobej stability; keďže boj proti beztriestnosti, a to aj v

prípade rodového násillia počas konfliktu, je zásadný pre stabilitu regiónu a budovanie trvalého mieru;

- M. keďže EÚ venovala zvýšenú pozornosť regiónu Sahel, ako to potvrdzuje prijatie stratégie EÚ pre bezpečnosť a rozvoj v regióne Sahel v roku 2011, vyslanie misie na budovanie kapacít (EUCAP Sahel Niger) v rámci spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (SBOP) EÚ a výcvikovej misie EUTM Mali v rámci SBOP EÚ vo februári 2013, ako aj vymenovanie osobitného zástupcu EÚ pre región Sahel; keďže mandát nového osobitného zástupcu EÚ prijatý 18. marca 2013 obsahuje silný dôraz na ľudské práva;
- N. keďže komplexné a vzájomne prepojené problémy si vyžadujú komplexný a koordinovaný prístup využívajúci celé spektrum nástrojov a politík EÚ, spájajúci ciele EÚ v oblasti krízového riadenia, bezpečnostného sektora, rozvojovej spolupráce a ekologickej udržateľnosti s úsilím EÚ v oblasti ľudských práv, podpory demokracie a právneho štátu; keďže komplexná stratégia pre región by mala zahŕňať účinnú koordináciu príslušných komisárov, napríklad pre rozvojovú a humanitárnu pomoc, ESVČ, osobitných zástupcov vrátane osobitného zástupcu EÚ pre Sahel a koordinátora EÚ pre boj proti terorizmu a členských štátov EÚ zo strany podpredsedníčky Komisie/vysokiej predstaviteľky Únie; keďže účinné riešenie súčasnej krízy musí zahŕňať hospodárske a sociálne politiky zamerané na zlepšenie životnej úrovne obyvateľstva;
- O. keďže politika EÚ sa musí zameriavať najmä na rozvoj vidieka a poľnohospodárstva, aby sa zaistila potravinová bezpečnosť ako príspevok k trvalému spoločensko-hospodárskemu rozvoju subsaharskej Afriky; keďže Komisia v partnerstve s Úradom OSN pre koordináciu humanitárnych záležitostí (UNOCHA), Detským fondom OSN (UNICEF), Úradom vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov (UNHCR) a Svetovým potravinovým programom (WFP) (okrem iných) spustila iniciatívu AGIR-Sahel, ktorá sa snaží o zvýšenie spolupráce medzi jednotlivými organizáciami ako súčasť komplexného prístupu EÚ pri riešení potravinovej krízy v regióne Sahel, keďže partneri zistili, že na poskytnutie sociálnej bezpečnostnej siete na ochranu najzraniteľnejších v prípade ďalšieho sucha v budúcnosti je potrebná minimálna investícia vo výške 750 miliónov EUR;
- P. keďže porušenia ľudských práv a politická, environmentálna, humanitárna a rozvojová kríza v regióne Sahel osobitne postihujú ženy, ktoré sú často obeťami diskriminácie, mimoriadnej fyzickej a ľudskej neistoty, chronickej chudoby a marginalizácie; keďže rovnosť pohlaví, posilnenie politického a hospodárskeho postavenia žien, podporovanie rovnosti medzi pohlaviami a ochrana práv žien sú nevyhnutné v záujme odstraňovania chudoby a podporovania trvalo udržateľného rozvoja; keďže čoraz obmedzujúcejšie sociálne prostredie obmedzuje mobilitu, produktivitu a v konečnom dôsledku aj schopnosť žien vystupovať vo vedúcej pozícii a chrániť ľudské práva; keďže v regióne Sahel ženy predstavujú väčšinu malých poľnohospodárov a sú často v nevýhode, pokiaľ ide o pozemkové práva; keďže skutočnosť, že pôdu ako takú nevlastnia, prispieva ku chudobe žien; keďže štúdie dokazujú, že pokiaľ ženy získajú vzdelanie a môžu zarábať a kontrolovať svoje príjmy, táto skutočnosť má viacero pozitívnych dôsledkov, napr.: znižovanie úmrtnosti matiek a detí, zlepšovanie zdravia a výživy žien a detí, zvyšovanie poľnohospodárskej produktivity, zmierňovanie zmien klímy, spomaľovanie rastu počtu

obyvateľov, rast úspor a narúšanie cyklov chudoby¹;

- Q. keďže na summite o plánovanom rodičovstve, ktorý sa konal v júli 2012 v Londýne, si viac než stovka vlád, medzinárodných agentúr a mimovládnych organizácií stanovila za cieľ investovať do roku 2020 ďalšie 4 miliardy USD a pomocou nich zvýšiť o 120 miliónov počet žien užívajúcich antikoncepciu v 69 najchudobnejších krajinách sveta, ku ktorým patria aj krajiny regiónu Sahel; keďže táto suma dopĺňa existujúcu podporu vo výške 10 miliárd USD;
- R. keďže krajiny regiónu Sahel sú signatármi Dohody z Cotonou; keďže partnerstvo s Európskou úniou sa opiera o vzájomne dohodnuté ustanovenia o ľudských právach a dobrej správe verejných vecí a zahŕňa rozvojovú pomoc, dobrú správu verejných vecí, presadzovanie ľudských práv a humanitárnu pomoc;
- S. keďže spolupráca EÚ s Africkou úniou, Hospodárskym spoločenstvom západoafrických štátov (ECOWAS), Zväzom arabského Maghrebu, regionálnymi inštitúciami pôsobiacimi v oblasti ľudských práv a orgánmi OSN činnými v oblasti ľudských práv a občianskou spoločnosťou je naďalej predpokladom produktívneho presadzovania ochrany a posilňovania ľudských práv v Sahele;
- T. keďže 14. júna 2013 generálny tajomník OSN vo svojej správe pre Bezpečnostnú radu OSN navrhol zaujať integrovanú stratégiu pre Sahel založenú na troch strategických cieľoch, najmä na zlepšovaní inkluzívnej a účinnej správy verejných vecí v celom regióne, budovaní národných a regionálnych bezpečnostných mechanizmov schopných riešiť cezhraničné hrozby a integrácii humanitárnych a rozvojových plánov a zásahov v záujme vybudovania dlhodobej odolnosti;
- U. keďže prímerie v Západnej Sahare medzi marockou vládou a hnutím Polisario trvá už od roku 1991; keďže OSN považuje Západnú Saharu za nesamosprávne územie; keďže Saharská arabská demokratická republika je plnoprávnym členom Africkej únie a v súčasnosti ju uznáva vyše 35 štátov OSN, ale nie OSN ako celok, ani žiaden členský štát EÚ; keďže Maroko má právnu povinnosť zodpovedať sa za výkon správy de facto nad územím a ľuďom Západnej Sahary; keďže OSN, pod záštitou Bezpečnostnej rady, plní funkciu sprostredkovateľa v záujme nájdania riešenia konfliktu; keďže podľa generálneho tajomníka OSN sa však nedosiahol žiaden pokrok v zásadných otázkach budúceho štatútu tohto územia; keďže referendum o štatúte Západnej Sahary, na ktorom sa v zásade dohodlo v roku 1988, sa ešte stále neuskutočnilo;
- V. keďže Maroko podpísalo a ratifikovalo niekoľko medzinárodných zmlúv a zmlúv o ľudských právach, ako je Medzinárodný dohovor o ochrane všetkých osôb pred nedobrovoľným zmiznutím, Medzinárodný dohovor o občianskych a politických právach, Dohovor proti mučeniu, dohovor o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien a Deklarácia OSN o ochrane obhajcov ľudských práv;

---

¹ Isobel Coleman, The global glass ceiling: why empowering women is good for business (Sklenený strop vo svetovom meradle: prečo je pre podnikanie dobré silnejšie postavenie žien, in *Foreign Affairs*, zv. 89, máj/jún 2010, s. 13 – 20; Populačný fond OSN, State of world population 2009 – Facing a changing world: women, population and climate, (Stav svetovej populácie v roku 2009 – Čeliť meniacemu sa svetu: ženy, populácia a klíma).

- W. keďže rezolúcie Bezpečnostnej rady č. 1754 (2007), 1783 (2007), 1871 (2009), 1920 (2010), 1979 (2011), 2044 (2012) a 2099 (2013) vyzvali susedné štáty k tomu, aby v plnej miere spolupracovali s OSN a medzi sebou navzájom, a aby zvýšili svoje odhodlanie s cieľom prekonať súčasnú patovú situáciu a dosiahnuť pokrok smerom k politickému riešeniu;
- X. keďže utečenecké tábory v blízkosti Tindúfu v Alžírsku, ktoré boli zriadené pred 37 rokmi, sú stále druhými najdlhšie prevádzkovanými tábormi na svete; keďže politická patová situácia vylučuje akékoľvek realistické vyhliadky na ich rozpustenie alebo presídlenie či na návrat ich obyvateľov v blízkej budúcnosti do vlasti;
- Y. keďže marocká vláda aj hnutie Polisario boli obvinené z porušovania ľudských práv; keďže misia OSN pre referendum v Západnej Sahare (MINURSO) neobsahuje zložku týkajúcu sa rozmeru ľudských práv vo svojom mandáte a neposkytuje žiaden mechanizmus na oznamovanie prípadov údajného porušovania ľudských práv; keďže rezolúcia Bezpečnostnej rady OSN č. 2099 z 25. apríla 2013 predĺžila mandát misie MINURSO; keďže správa generálneho tajomníka OSN z 8. apríla 2013 venuje problematike ľudských práv tri strany; keďže Bezpečnostná rada OSN a členské štáty EÚ v BR OSN nepodporili návrh USA smerujúci k tomu, aby táto misia získala mandát v oblasti ľudských práv, čo viedlo k demonštráciám obyvateľstva v Západnej Sahare;

Všeobecné úvahy

1. vyjadruje hlboké znepokojenie nad situáciou ľudských práv v regióne Sahel, ktorú zhoršili viacnásobné krízy v politickej, sociálnej, hospodárskej a ekologickej oblasti; zdôrazňuje, že výrazne prepojené výzvy si vyžadujú integrovanú a komplexnú politickú odpoveď a politické riešenie, do ktorého sa zapoja rôzne strany zúčastnené v konflikte;
2. konštatuje, že situácia v oblasti ľudských práv v Sahele získala v dôsledku ozbrojeného konfliktu v Mali a zásahu francúzskych a afrických ozbrojených síl a síl OSN väčšiu medzinárodnú viditeľnosť; uznáva, že tento konflikt viedol k vytvoreniu osobitných problémov v krajine, ako aj k vyostreniu štrukturálnych problémov, ktoré sa už vyskytovali v Mali a v iných častiach regiónu, ako je Líbya; zdôrazňuje však, že okamžité obavy v Mali by nemali odpútať pozornosť od chronických a pretrvávajúcich problémov, ktoré majú vážny vplyv na ľudské práva vo zvyšnej časti Sahelu, ide najmä o organizovaný zločin, otroctvo a obchodovanie s ľuďmi a drogami, džihádsky extrémizmus a radikalizáciu, krehkú správu verejných vecí a korupciu verejných inštitúcií a systémovú a oslabujúcu chudobu, detských vojakov a diskrimináciu žien;
3. pripomína, že priepustnosť hraníc je určujúcou vlastnosťou krajín v tomto regióne; zdôrazňuje skutočnosť, že zhoršenie situácie v Sahele je bytostne spojené s masívnym rozšírením zbraní v dôsledku vojny v Líbyi na severe Mali, zatiaľ čo na hraniciach iných krajín v regióne boli líbyjskí rebeli systematicky odzbrojovaní; opakuje svoju výzvu na reguláciu a prísnu kontrolu predaja zbraní, aby sa členské štáty nepodieľali na rozširovaní konfliktov;
4. víta zvýšenú pozornosť, ktorá sa v politike EÚ venuje ľudským právam; poznamenáva, že OSN vytvorila komplexnú stratégiu pre Sahel so silným dôrazom na ľudské práva; pripomína, že EÚ a krajiny regiónu Sahel sa ako signatári Dohody z Cotonou vzájomne

zaviazali chrániť ľudské práva a demokratické zásady založené na právnom štáte a transparentnej a zodpovednej správe verejných vecí; pripomína, že sahelské štáty sú stranami väčšiny medzinárodných zmlúv chrániacich ľudské práva, práva žien a práva detí;

5. zdôrazňuje významnú úlohu EÚ, najväčšieho poskytovateľa pomoci na svete, pri riešení rozvojových výziev, ktorým čelí región Sahelu; zdôrazňuje význam zapojenia iných medzinárodných subjektov do úsilia o odstránenie chudoby a hladu, presadzovanie rodovej rovnosti a zníženie miery úmrtnosti detí, a to podľa miléniových rozvojových cieľov;

Ľudské práva v situáciách ozbrojených konfliktov

6. priznáva mimoriadnu naliehavosť situácie v oblasti ľudských práv v Mali a hlásení o vážnom porušovaní ľudských práv v severnej časti Mali ozbrojenými rebelmi Tuarégmi a džihádistickými skupinami; poznamenáva, že medzi údajné zločiny patrí hromadné znásilňovanie, mučenie, zmrzačovanie a kruté zaobchádzanie vrátane amputácií a verejného bičovania, verejného kameňovania za údajné cudzoložstvo, etnicky motivovaného násillia, pokusov o etnické čistky, mimosúdnych popráv a popráv väzňov bez riadneho súdneho procesu, masakrovania malijských vojakov, nezákonného zatýkania a zadržovania, vynášania rozsudkov bez riadneho súdneho procesu, nútených sobášov a sexuálneho otroctva, úmyselne mierených útokov na kultúrne objekty a ničenia a rabovania majetku; je hlboko znepokojený novými trendmi v teroristických a zločineckých technikách, ako sú samovražedné bombové útoky, únosy a branie rukojemníkov a používanie detí ako ľudského štítu; poznamenáva, že od januára 2013 boli niekoľkokrát zaznamenané aj prípady porušovania ľudských práv osôb podozrievaných z príslušnosti k džihádistickým skupinám alebo považovaných za kolaborujúcich so skupinami povstalcov zo strany príslušníkov malijských ozbrojených síl a, do menšej miery, skupín občianskej domobrany; konštatuje, že osoby, ktoré boli obeťami, pochádzali zväčša z komunit Tuarégov, Arabov a Fulbov, a že armáda je často obviňovaná z etnicky motivovaných odvetných opatrení; vyjadruje hlboké znepokojenie nad tým, že medzi údajne páchané zločiny patrili mučenie a neľudské zaobchádzanie, nedobrovoľné zmiznutia a mimosúdne popravy a popravy bez riadneho súdneho procesu, a to v prípade väzňov aj civilistov; okrem toho vyjadruje znepokojenie nad správami z južného Mali o zabíjaní, mučení a miznutí členov bezpečnostných síl lojálnych voči režimu prezidenta Tourého, ktorý vládol pred štátnym prevratom; okrem toho s veľkým znepokojením berie na vedomie správy o úmrtiach a zmrzačeníach malijských civilistov vrátane detí spôsobených nášľapnými mínami; vyzýva všetky bojujúce strany, aby nepoužívali nášľapné míny a aby urýchlene a účinne spolupracovali s medzinárodnými subjektmi na zaistení úplného odstránenia týchto zbraní;
7. víta skutočnosť, že 18. júna 2013 bola v Mali podpísaná mierová dohoda s cieľom pripraviť podmienky pre úspešné konanie prezidentských volieb a inkluzívnych mierových rokovaní medzi malijskými orgánmi a ozbrojenými povstaleckými skupinami zo severu Mali a víta odhodlanie všetkých zúčastnených strán skončiť s akýmkoľvek porušovaním ľudských práv; súhlasí s ich odhodlaním dosiahnuť jednotu, dialóg a obnovu ústavného poriadku; uznáva však, že ide o predbežnú dohodu, na ktorú musia nadviazať kroky na oboch stranách, aby sa dosiahol definitívny koniec konfliktu; naliehavo žiada

malijské orgány a ich medzinárodných partnerov, aby preto venovali veľkú pozornosť novým formám porušovania ľudských práv, najmä etnicky motivovaným odvettým opatreniam, ktoré sa objavili od obnovenia kontroly nad istými časťami severného Mali a ktoré by mohli predstavovať prekážku brániacu budovaniu mieru a zmiereniu, ak sa nebudú náležite riešiť; víta skutočnosť, že malijská vláda vytvorila jednotky monitorujúce vojenské operácie armády nasadenej na severe krajiny a začala vyšetrovať údajné porušenia ľudských práv prisudzované niektorým častiam malijských ozbrojených síl; vyzýva ozbrojené sily, aby ukázali svoju profesionalitu, keď upevňujú svoje postavenie v oblastiach, ktoré boli v minulosti kontrolované povstalcami; vyzýva tiež malijskú vládu, aby zvýšila úsilie na uľahčenie oznamovania porušovania práv vo svojich súčasných operáciách aj vo všetkých budúcich ofenzívach, a to aj prostredníctvom podpory Národnej komisie pre ľudské práva, a aby dodržiavala riadny postup pri výsluchoch podozrivých ozbrojencov; opakovane potvrdzuje, že odsudzuje krutosti páchané na civilnom obyvateľstve, väzňoch a vojakoch; pripomína, že prokurátor Medzinárodného trestného súdu určil, že je primerané domnievať sa, že krutosti páchané v Mali môžu predstavovať vojnové zločiny; navyše sa nazdáva, že niektoré krutosti by mohli predstavovať zločiny proti ľudskosti;

8. s hlbokým znepokojením konštatuje, že ďalším dôvodom pre eskaláciu destabilizácie v Mali je zvyšujúca sa úroveň korupcie, kvôli ktorej je obyvateľstvo na severe, ako sú Tuarégovia, Songhajovia, Arabi a iné etniká, mimo dosah medzinárodnej pomoci; zdôrazňuje, že jedným z najnebezpečnejších dôsledkov korupcie je vytvorenie kultúrneho a etnického oddelenia severného a južného Mali;
9. s hlbokým znepokojením berie na vedomie odhady vysokého komisára OSN pre ľudské práva, podľa ktorých takmer 300 000 osôb v Mali je vysídlených v rámci krajiny, pričom v susedných krajinách sa už nachádza vyše 175 000 utečencov, a to v Burkine Faso, Nigeri, Mauritánii a v menšej miere v Alžírsku; vyzýva na okamžité kroky v tých utečeneckých táboroch a v tých oblastiach na severe Mali, ktoré údajne trpia na choleru, na extrémnu potravinovú neistotu a na znepokojujúco vysokú mieru detskej úmrtnosti, ktorá výrazne presahuje hodnoty regiónu ako celku a ktorá je dôsledkom nedostatočnej výživy a nedostatočného prístupu k zdravotne vyhovujúcej vode a zdravotnej starostlivosti; vyzýva medzinárodných darcov, aby naliehavo dodržali svoje finančné záväzky a neodkladne poskytli 290 miliónov USD, ktoré chýbajú na to, aby vysoký komisár OSN pre ľudské práva mohol zastaviť vážnu potravinovú krízu, ktorá sa v súčasnosti týka 3,4 milióna obyvateľov Mali; zdôrazňuje, že je dôležité zaručiť bezpečnosť utečencov a osôb presídlených v rámci krajiny a uľahčiť ich riadny návrat do domáceho prostredia, čo je kľúčovým prvkom národného zmierenia;
10. upozorňuje na utrpenie žien v nedávnom malijskom konflikte; osobitne odsudzuje ako vojnový zločin používanie únosov a znásilňovania ako bojovej stratégie; očakáva, že EÚ a ostatní medzinárodní partneri Mali budú úzko spolupracovať s malijskými orgánmi pri plnení záväzkov plynúcich z rezolúcií Bezpečnostnej rady OSN č. 1325 a 1820 a z komplexného prístupu EÚ; upozorňuje na význam vytvorenia prechodových justičných mechanizmov na skoncovanie s beztrestnosťou páchatel'ov násilia motivovaného rodovou identitou;
11. naliehavo žiada EÚ a krajiny regiónu Sahel, aby v plnom rozsahu vykonali tieto rezolúcie

BR OSN: rezolúciu č. 1325 o ženách, mieri a bezpečnosti, ktorá vyzýva na účasť žien na všetkých aspektoch a na všetkých úrovniach riešenia konfliktu, rezolúciu č. 1820 o sexuálnom násilí v konflikte a situáciách po konflikte a následné rezolúcie č. 1888, 1889 a 1960, ktoré vychádzajú z uvedených rezolúcií; v tejto súvislosti žiada, aby sa posilnila a zaručila účasť žien na mierových procesoch a aby sa uznala potreba začleniť rodovú perspektívu do predchádzania konfliktom, operácií zachovania mieru, humanitárnej pomoci a obnovy po konfliktoch; odsudzuje mimoriadne utrpenie, ktoré znášajú ženy vo vojnových oblastiach len z toho dôvodu, že sú ženami; trvá na tom, že takéto konanie vrátane znásilňovania dievčat vojakmi, nútenej prostitúcie, núteného oplodňovania žien, sexuálneho otroctva, znásilňovania a sexuálneho obťažovania, ako aj konsenzuálneho únosu (prostredníctvom zvädzania) predstavuje trestné činy, ktoré sa nesmú ignorovať; tvrdí, že EÚ ich musí riešiť ako základné problémy, ktoré treba vziať do úvahy; zdôrazňuje, že je nevyhnutné zaručiť prístup k umelému prerušeniu tehotenstva žien a mladých dievčat, ktoré sú obeťami znásilnenia v čase ozbrojených konfliktov;

12. poukazuje na to, že ženy sú často obeťami diskriminácie, pokiaľ ide o uznanie ich boja za mier; pripomína, že keď sa ženy pravidelne zapájajú do procesov riešenia konfliktov a budovania mieru, zohrávajú kľúčovú úlohu pri mierových rokovaniach, čím sa rozširuje rozsah rekonštrukcie, obnovy a budovania mieru; nabáda preto na to, aby sa ženy zapájali do všetkých vnútroštátnych, regionálnych a medzinárodných procesov zmierenia v Mali, najmä na severe krajiny; žiada, aby boli národné akčné plány v rámci rezolúcie č. 1325 Bezpečnostnej rady OSN predmetom pravidelných preskúmaní a aby sa pravidelne aktualizovali ich prioritné body;
13. vyjadruje zdesenie nad vážnym násilím páchaným na deťoch v Mali vrátane dobre zdokumentovaného náboru a využívania detí ako vojakov vo všetkých ozbrojených skupinách pôsobiach na severe vrátane vládných síl; zdôrazňuje, že je dôležité vyčleniť dostatočné prostriedky na úlohy demobilizácie a rehabilitácie detských vojakov; z tohto dôvodu víta návrh dohody medzi malijskej vládou a OSN, podľa ktorej môžu byť detskí vojaci pôsobiaci v ozbrojených skupinách odovzdaní zástupcom OSN, a oceňuje kroky, ktoré prijala organizácia UNICEF na začlenenie týchto detí do bežného života; vyjadruje hlboké znepokojenie nad závermi poslednej správy OSN o deťoch a ozbrojených konfliktoch, ktorá zdôrazňuje, že charakter a taktiky konfliktu v Mali predstavujú pre deti nebyvalé hrozby; čo najostrejšie odsudzuje zabíjanie a mrzačenie detí, znásilňovanie a sexuálne násilnosti, nútené sobáše, únosy, útoky na školy a nemocnice a obmedzovanie prístupu dievčat ku vzdelaniu, ku ktorým došlo počas konfliktu v Mali; konštatuje, že väčšina škôl na severe sa zatiaľ znovu neotvorila, a naliehavo žiada o podniknutie okamžitých krokov na to, aby sa im to umožnilo; upozorňuje na prípady opustenia detí narodených po znásilneniach spáchaných na severe krajiny, pretože ide o znepokojujúci nový trend, ktorý treba čo najrýchlejšie vyriešiť; okrem toho vyjadruje hlboké znepokojenie nad správami o zadržiavaní detí s dospelými a o ich vypočúvaní bez náležitej ochrany; v tomto kontexte víta zámer Bezpečnostnej rady OSN poskytovať osobitnú ochranu ženám a deťom postihnutým ozbrojeným konfliktom;
14. vyzýva všetky sahelské štáty, aby zaviedli politiku prevencie a ochrany s cieľom zabrániť násilnému náboru detí ozbrojenými skupinami; vyzýva tieto štáty, aby deti neodvádzali do riadnej armády a aby odsúdili každého, ktoré sa tohto vojnového zločinu dopustí;

15. vyjadruje poľutovanie nad pokusom o znehodnotenie cenného kultúrneho dedičstva v severnom Mali, pri ktorom ozbrojené skupiny zničili staré sufické svätyne a iné chránené pamiatky v mestách Timbuktu a Gao, spolu s približne 4 200 starými rukopismi, etnickými dogonskými ceremoniálnymi maskami a kultúrnymi domami (toguna) v meste Douentza, ako aj knižnicami v meste Kidal a inde; nazdáva sa, že kultúrne zneuct'ovanie zaznamenané v severnom Mali je vojnovým zločinom; víta podporu EÚ venovanú akčnému plánu UNESCO na rehabilitáciu kultúrneho dedičstva a ochranu starovekých rukopisov v Mali a žiada EÚ, aby túto podporu zintenzívnila;
16. víta francúzsku vojenskú operáciu „Serval“ spustenú 11. januára 2013 a jej odhodlanie brániť zvrchovanosť, jednotu a územnú celistvosť Mali ako prvý krok smerom k rekonštrukcii a demokratizácii Mali; víta preto rezolúciu Bezpečnostnej rady OSN č. 2100, prijatú 25. apríla 2013, a jej dôrazné zameranie na ľudské práva, ako aj pokyny obsiahnuté v mandáte integrovanej viacrozmernej stabilizačnej misie OSN (MINUSMA) na monitorovanie všetkých porušení ľudských práv alebo medzinárodných humanitárnych právnych predpisov, pomoc pri ich vyšetrení a ich oznamovaní Bezpečnostnej rade; víta začlenenie prvku školenia o ľudských právach do výcvikovej misie SBOP EÚ (EUTM) v Mali;
17. podporuje medzinárodnú misiu na podporu Mali, misiu MINUSMA, ktorá v júli 2013 nahradila predchádzajúcu misiu, ako aj misiu EUCAP Sahel; s uspokojením víta návrh generálneho tajomníka OSN zo 14. júna 2013 na vytvorenie „integrovanej stratégie OSN pre Sahel“, ktorá by mala riešiť všetky aspekty krízy: zlepšenie správy vecí verejných, boj proti trestnej činnosti (nezákonný obchod s drogami, ľuďmi, zbraňami a cigaretami, pranie špinavých peňazí) a boj proti terorizmu a humanitárnu pomoc; víta najmä ciele tejto stratégie zamerané na posilnenie účinnej a globálnej správy vecí verejných v celom regióne a na integráciu humanitárnych a rozvojových plánov a zásahov v záujme zaistenia dlhodobej odolnosti;
18. víta významnú úlohu medzinárodnej podpornej misie pre Mali (AFISMA) pod africkým vedením, ktorá položila základy misie MINUSMA; víta veľký africký kontingent v rámci misie MINUSMA, a najmä rozhodnutie Africkej únie vyslať v rámci nej pozorovateľov dodržiavania ľudských práv; dúfa, že oboje je v afrických operáciách naďalej štandardom; víta skutočnosť, že sa malijské orgány a ozbrojené skupiny v predbežnej mierovej dohode zaviazali uľahčiť postupné umiestňovanie pozorovateľov; víta príchod pozorovateľov v mestách Gao a Timbuktu a dúfa, že bude čoskoro možné umiestniť pozorovateľov aj do mesta Kidal, keďže je dôležité vyšetriť podozrenia z porušovania ľudských práv na severe všetkými stranami malijského konfliktu; ďalej víta to, ako Komisia týchto pozorovateľov podporuje, a úsilie, ktoré vynakladá na výcvik a umiestňovanie ďalších miestnych a regionálnych pozorovateľov z občianskej spoločnosti prostredníctvom európskeho nástroja na podporu demokracie a ľudských práv; naliehavo žiada EÚ, aby sa poučila z týchto skúseností a s pomocou celoštátnych a miestnych subjektov malijskej občianskej spoločnosti preskúmala vhodné spôsoby, ako získať dostatočný počet vyškolených odborníkov, ktorí by mohli byť v núdzových situáciách rýchlo vyslaní do terénu a poskytovať tak v prípade potreby tvorcom politik EÚ odborné poradenstvo;
19. upozorňuje na naliehavú potrebu zlepšiť dodržiavanie medzinárodných ľudských práv a noriem humanitárneho práva v ozbrojených konfliktoch; vyzýva vysokú predstaviteľku,

aby sa poučila z tragických udalostí v Mali a iných nedávnych konfliktov a prehodnotila usmernenia EÚ o medzinárodnom humanitárnom práve, aby sa snažila o účinnejšie zavádzanie týchto usmernení do praxe a aby podporovala prebiehajúcu iniciatívu Medzinárodného výboru Červeného kríža a Švajčiarskej vlády zameranú na reformu súčasného rámca medzinárodnej správy, pokiaľ ide o medzinárodné humanitárne právo;

20. víta závery medzinárodnej konferencie darcov s názvom Spoločne za nové Mali, ktorá sa konala 15. mája 2013; zdôrazňuje, že darcovia sa zaviazali darovať Mali počas nasledujúcich dvoch rokov 3,25 miliardy EUR, pričom EÚ zaujala vedúce postavenie a prisľúbila 520 miliónov EUR; vyjadruje uznanie plánu malijskej vlády na udržateľnú obnovu Mali (PRED); víta osobitnú pozornosť venovanú zaist'ovaniu transparentnosti verejných účtov a účtov ťažobného priemyslu; podporuje skutočnosť, že vláda Mali schválila návrh zákona na boj proti nelegálnemu obohateniu, a zdôrazňuje význam realizácie záväzku konferencie darcov starostlivo monitorovať systematické uplatňovanie zákona po jeho prijatí; vyjadruje poľutovanie nad tým, že sa v záveroch konferencie neodrazilo prejavené odhodlanie EÚ pohnúť sa v rámci rozvojovej spolupráce smerom k prístupu založenému na právach; vyzýva EÚ a jej medzinárodných partnerov, aby realizovali svoje vzájomné záväzky v rámci účinných a koordinovaných krokov nadväzujúcich na konferenciu; opakuje, že je potrebné prepojiť pomoc s inštitucionálnymi reformami a rozoznateľným sociálnym a politickým rozvojom; ďalej vyjadruje uznanie konštruktívnemu zapojeniu regionálnych subjektov; so zreteľom na všeobecnú úroveň korupcie malijských orgánov žiada, aby sa zaviedli všetky zabezpečenia a kontroly potrebné na to, aby poskytnuté prostriedky mohli skutočne čo najskôr pomôcť obyvateľstvu Mali;
21. opakuje dôležitosť doložky o ľudských právach v akejkoľvek dohode EÚ s tretími krajinami, a to aj s krajinami regiónu Sahel; domnieva sa, že táto doložka je jedným z najefektívnejších nástrojov EÚ, ktoré môžu viesť jednak k udržateľnému rozvoju najmenej rozvinutých krajín, jednak k náležitému dodržiavaniu a ochrane ľudských práv v týchto krajinách;
22. domnieva sa, že boj proti beztretnosti, poskytnutie odškodnenia obetiam a stíhanie všetkých páchatel'ov závažných porušení ľudských práv bez ohľadu na príslušnosť a postavenie, a to aj v súvislosti s násilím na základe pohlavia počas konfliktov, ktoré má vplyv na dôstojnosť žien, sú rozhodujúce pre zabezpečenie trvalého mieru a stability v Mali preto víta skutočnosť, že malijská vláda postúpila situáciu Medzinárodnému trestnému súdu a že prokurátor trestného súdu otvoril formálne vyšetrowanie, ako aj to, že vláda Mali a skupiny rebelov očakávajú medzinárodnú vyšetrovaciu komisiu na vyšetrenie údajných vojnových zločinov, zločinov proti ľudskosti a iných závažných prípadov porušenia ľudských práv; vyzýva EÚ a ostatných medzinárodných partnerov Mali, aby počas mierových rokovaní kládli otázku beztretnosti medzi priority a aby pomohli vláde sledovať cieľ vyšetrowať a stíhať páchatel'ov týchto činov, zaviesť ustanovenia predbežnej mierovej dohody do praxe a zabezpečiť, aby sa páchatelia násilných sexuálnych trestných činov dostali pred súd; opakuje, že to musí zahŕňať zločiny a ohavnosti spáchané všetkými stranami;
23. víta skutočnosť, že vláda Mali 6. marca 2013 vytvorila Národnú komisiu pre dialóg a zmierenie s mandátom na dva roky; trvá na tom, že národná komisia musí byť čo

najreprezentatívnejšia a musí čo najrýchlejšie produkovať konkrétne výsledky; z tohto dôvodu víta najmä skutočnosť, že členstvo v národnej komisii má inkluzívny charakter, o čom svedčia jej podpredsedovia a čo je prísľubom inkluzívnosti a plurality v politickom procese; konštatuje, že úlohou národnej komisie je zdokumentovanie prípadov porušenia ľudských práv, ktoré nastali od začiatku konfliktu; predovšetkým nabáda komisiu, aby preskúmala záležitosti, z ktorých kríza v Mali vznikla, aby otvorene a komplexne vyšetrila obvinenia zo zneužívania a diskriminácie komunit Tuarégov od vyhlásenia nezávislosti Mali a aby odporučila zmysluplné zlepšenia; okrem toho víta tiež vymenovanie vyslanca malijskej vlády, ktorý nadviaže dialóg s ozbrojenými skupinami na severe; v tejto súvislosti vyjadruje úprimnú nádej, že povolebná situácia v Mali uľahčí lepší dialóg a dôveru medzi komunitami, čo je nutná podmienka mieru a stability a že sa všetky komunity v Mali odhodlajú učiť deti o vzájomnej tolerancii a rešpekte; vyzýva EÚ a jej partnerov z medzinárodného spoločenstva, aby v plnej miere podporili tento proces národného zmierenia a inkluzívneho dialógu;

24. zdôrazňuje, že rôzne konflikty v regióne Sahel viedli k zvýšeniu prípadov presídľovania obyvateľstva vo vnútri štátov a k nárastu počtu utečencov; vyjadruje hlboké znepokojenie nad viacerými utečeneckými krízami a nad situáciou utečencov v tomto regióne vrátane mnohých utečencov bez súvislosti s krízou v Mali; osobitne upozorňuje na tisíce utečencov z Darfúru vo východnom Čade a obyvateľov Čadu, ktorí sa vrátili z Darfúru, ktorým chýba čistá voda, primerané prístrešie a zdravotná starostlivosť, a konštatuje, že kvôli polosuchej klíme hrozí prehlbenie konkurenčného boja o zdroje s hostiteľským obyvateľstvom, a teda aj potenciálu nestability; okrem toho upozorňuje na neľahkú situáciu mnohých tisícov utečencov zo Stredoafrickej republiky v južnom Čade, kde domovy a poľnohospodárstvo ohrozujú záplavy; opakuje preto výzvu vysokého komisára OSN pre utečencov, aby sa zvýšila finančná a logistická podpora bezpečnostných síl Čadu pri ochrane táborov, a to najmä vo svetle zaznamenaných útokov na humanitárne objekty; ďalej vyjadruje znepokojenie nad ľuďmi v Nigeri, ktorí utiekli pred nedávnymi bojmi v severnej Nigérii; vyzýva medzinárodné spoločenstvo vo všeobecnosti, aby v prípade potreby zvýšilo podiel pomoci venovanej sahelkým utečeneckým táborom a aby pomohlo zabrániť ďalším humanitárnym krízam utečencov v tomto regióne; vyzýva EÚ, štáty Sahelu, Úrad vysokého komisára OSN pre utečencov, AÚ a spoločenstvo ECOWAS, aby koordinovali svoje utečenecké politiky, ktoré umožnia prijať utečencov a zaručia bezpečnosť najzraniteľnejších skupín a ustanovia programy na podporu sebestačnosti; nabáda hostiteľské krajiny, aby spolupracovali s OSN a inými subjektmi, predovšetkým na zlepšovaní prístupu k prístrešiu, hygiene, zdravotnej starostlivosti, vode, výžive a vzdelaniu, a aby chránili ohrozené deti; pripomína, že okrem poskytovania prístrešia a ochrany je potrebné usilovať sa o to, aby bolo posilnené ekonomické zabezpečenie a zaistené spojenie medzi rozdelenými rodinami utečencov a osôb vysídlených v rámci krajiny a zlepšená dokumentácia utečencov, aby sa utečenci aj vnútorne presídlené osoby mohli pokiaľ možno vrátiť do oblasti, odkiaľ pochádzajú;
25. vyzýva štáty a miestne a regionálne orgány, aby zaviedli politiky zamerané na ochranu bezpečnosti ľudí v prospech utečencov, vysídlených osôb a najzraniteľnejších skupín s cieľom bojovať proti terorizmu, násiliu páchanému na ženách, vykorisťovaniu, ako aj proti nezákonnému obchodovaniu s drogami, zbraňami, ľuďmi a tovarom;

Zodpovednosť a reforma vládnych, justičných a bezpečnostných inštitúcií

26. nazdáva sa, že súčasné výzvy v oblasti ľudských práv v Sahele nemožno oddeliť od všeobecnej krízy správy vecí verejných, ktorá zahŕňa rozsiahlu korupciu vo verejnej správe, slabé poskytovanie základných služieb, nedostatočné vykonávanie sociálnych a ekonomických práv, a najmä v rozsiahlych a často riedko obývaných saharských regiónoch, hlboké problémy v udržiavaní právneho štátu a zachovávaní účinných hraničných kontrol; vyjadruje poľutovanie nad tým, že sa tým znižuje legitimita inštitúcií a politických systémov v regióne; obáva sa nového konfliktu či nových vzbúr v budúcnosti, ak sa takéto záležitosti nebudú náležite riešiť; pripomína, že prístup obyvateľov k ich prírodným zdrojom, vzdelaniu, zdravotnej starostlivosti a verejným službám sú základné práva, ktoré je nutné účinne uplatňovať, aby sa natrvalo vyriešila problematika nestability v tomto regióne;
27. s veľkými obavami berie na vedomie úlohu týchto faktorov v tvorbe podmienok pre regionálne šírenie sietí medzinárodného organizovaného zločinu a terorizmu; zdôrazňuje vážnu hrozbu, ktorú tieto faktory predstavujú pre ľudské práva, regionálnu stabilitu, riadenie štátu a zásady právneho štátu a teda aj pre vyhliadky na rozvoj, ako aj potrebu čeliť takýmto hrozbám v záujme sahelského obyvateľstva; vyjadruje osobitné znepokojenie nad „priekupníckymi diaľnicami“ využívajúcimi priepustnosť hraníc a križujúcimi Afriku zo západu na východ a zo západoafrického pobrežia z juhu na sever, na ktorých sa prevládajú zbrane, drogy, cigarety a ľudia; upozorňuje na dosah týchto činností na širší región, ako aj na EÚ, do ktorej smeruje veľká časť nezákonného obchodu; poukazuje na správu generálneho tajomníka OSN z nedávnej doby o regióne Sahel, v ktorej dospel k záveru, že historické obchodné cesty cez región Sahel sú voči teroristickým a zločineckým sieťam najzraniteľnejšie; víta úsilie, ktoré krajiny Sahelu vyvíjajú v boji proti terorizmu a organizovanému zločinu, najmä proti obchodovaniu s ťažkými zbraňami, a nalieha na ne, aby zintenzívnili regionálnu koordináciu a spoluprácu, aby zvýšili úsilie o zabezpečenie svojich spoločných pozemných hraníc a na tento účel zapojili Hospodárske spoločenstvo štátov západnej Afriky (ECOWAS); ďalej nabáda všetky sahelské štáty, aby v spolupráci s OSN a inými medzinárodnými subjektmi vytvorili komplexnú stratégiu boja proti nezákonnému obchodu, a to vrátane zberu a analýzy údajov, stíhania a trestania jeho páchatel'ov a opatrení na rehabilitáciu a sociálnu integráciu všetkých jeho obetí, zväčša žien a dievčat; naliehavo vyzýva predstaviteľov krajín regiónu Sahel k spolupráci s cieľom posilniť systémy presadzovania práva v záujme odstránenia všetkých foriem nedovoleného obchodovania, ale najmä obchodovania s ľuďmi, ktoré sa sčasti týka najmladších a najchudobnejších žien v tomto regióne;
28. poznamenáva, že Sahelu hrozí ďalšia destabilizácia spôsobená šírením ľahkých zbraní pôvodom z Líbye a ďalšími dôsledkami situácie v tejto krajine; zdôrazňuje, že nestabilita a zlá správa verejných vecí v Líbyi zhoršuje pašovanie a rozšírenie malých a ľahkých zbraní, obchodovanie s drogami a nelegálny obchod v regióne;
29. odsudzuje zvýšený výskyt únosov a brania rukojemníkov v regióne, ktoré prinášajú zločineckým a teroristickým skupinám vysoké zisky, víta prácu poradnej skupiny Rady OSN pre ľudské práva v oblasti vplyvu teroristického brania rukojemníkov na ľudské práva; vyzýva na oveľa intenzívnejšiu spoluprácu medzi vládami sahelských krajín a s vládami kľúčových regionálnych štátov ako Alžírsko, Líbya, Maroko a Sudán, ako aj s EÚ a inými nadnárodnými subjektmi, aby sa zaistili účinné a koordinované reakcie politických, bezpečnostných a justičných inštitúcií na tieto problémy;

30. pripomína, že činnosť teroristických skupín nemá hraníc a že sa na nej podieľajú rôzne organizácie; pripomína, že skupina Boko Haram je zväčša usadená v Nigérii a ohrozuje stabilitu Nigeru, skupinu AQMI riadia traja Alžírčania (Abú Zaid, Jahjá Abú al-Hammám a Muchtár Bilmuchtár) a snažia sa destabilizovať juh Alžírska; s uspokojením víta pomocnú hraničnú misiu Európskej únie (EUBAM) v Líbyi, ktorej cieľom je zabezpečiť líbyjské hranice; vyzýva preto sahelské štáty, aby koordinovali svoje úsilie s cieľom zvýšiť bezpečnosť celého regiónu počnúc hranicami a aby zintenzívnili spoluprácu pri boji proti terorizmu so všetkými dotknutými krajinami vrátane Alžírska, Nigérie, Maroka a Líbye; vyzýva EÚ, Africkú úniu, organizáciu ECOWAS/CEDEAO a medzinárodné spoločenstvo, aby zabezpečili akúkoľvek technickú, materiálnu a ľudskú pomoc, ktorú budú sahelské štáty potrebovať;
31. varuje pred vnímaným šírením extrémizmu v krajinách arabskej jari (Tunisku, Egypte a Líbyi) a vyzýva podpredsedníčku Komisie/vysokú predstaviteľku Únie, aby zaujala vedúce postavenie v procese spolupráce s vládami a inštitúciami týchto krajín a ich organizáciami občianskej spoločnosti s cieľom podporovať skutočne demokratické transformačné procesy a súčasne zaistiť stabilizáciu susedných regiónov náchylných na konflikty, konkrétne Sahelu;
32. vyzýva sahelské štáty, aby zaviedli intenzívnu spoluprácu so Senegalom, Guineou Bissau a Ghanou, ktoré sú tranzitnými prístavmi pre drogy pochádzajúce z Latinskej Ameriky a smerujúce do Európy; vyzýva Európsku úniu, aby v boji proti tomuto obchodu podporovala sahelské štáty;
33. považuje preto za rozhodujúce povzbudiť reformu inštitúcií zodpovedných za justíciu, bezpečnosť a základné služby v krajinách Sahelu s cieľom prispieť k obnove právneho štátu a tvorbe lepších podmienok pre prechod k demokracii, ľudské práva, udržateľný rozvoj a inštitucionálnu legitimitu; povzbudzuje vlády Sahelu, aby pokračovali v procese decentralizácie, prenosu väčších právomocí a zdrojov na miestne orgány a v posilňovaní ich kapacít, legitimacy a zodpovednosti; zdôrazňuje najmä dôležitosť štruktúr s jasnou zodpovednosťou pre presadzovanie účinnosti a transparentnosti a vyzýva EÚ, aby spolupracovala s miestnymi orgánmi na posilňovaní mechanizmov na civilnú kontrolu a dohľad; aby posilnila protikorupčné iniciatívy; okrem toho upozorňuje na to, že je potrebné podporovať posilňovanie vnútorného a vonkajšieho dohľadu, ako aj mechanizmov na ochranu integrity v prípade policajných dôstojníkov, úradníkov justičných orgánov a orgánov na presadzovanie práva, ako sa uvádza aj v novej integrovanej stratégii OSN pre Sahel;
34. poukazuje na to, že v Mali je mimoriadne dôležité najmä zabezpečiť primerané ľudské a finančné zdroje pre ministerstvo spravodlivosti, ako aj odbornú prípravu jeho zamestnancov; trvá na tom, aby vlády sahelských štátov rešpektovali nezávislosť a nestrannosť justície, čo sú základné záruky demokracie a právneho štátu; vyzýva sahelské štáty, aby pokračovali vo svojom úsilí o zlepšovanie justičnej odbornej prípravy, vyzýva Európsku úniu, aby podporovala projekty MVO zamerané na zvyšovanie informovanosti justičného personálu o ľudských právach; okrem toho nabáda malijské orgány, aby ako kľúčové opatrenie na obnovu dôvery a zníženie potenciálu budúcej nestability stíhali úradníkov zapojených do korupcie a organizovanej trestnej činnosti; konštatuje, že organizovaná trestná činnosť zahŕňa korupciu vo všetkých sférach štátu; vyzýva preto

sahelské štáty, aby dôsledne odsudzovali všetky formy korupcie;

35. víta to, ako nová integrovaná stratégia OSN pre Sahel zdôrazňuje potrebu navrhnuť a podporovať procesy hľadania pravdy, národné konzultácie o transformačnej justícii, mechanizmy justičnej zodpovednosti a programy reparácií, a to aj pre obeť sexuálneho násillia; vyzýva EÚ, aby spolupracovala s príslušnými agentúrami OSN na pomoci sahelským vládam pri zavádzaní týchto reforiem;
36. vrelo víta dohodu medzi Senegalom a Africkou úniou o zriadení osobitného tribunálu na stíhanie bývalého čadského prezidenta Hissèneho Habrého za vojnové zločiny, mučenie a zločiny proti ľudskosti a dohodu medzi vládami Senegalu a Čadu, ktorá umožní senegalským sudcom viesť v Čade vyšetrovania; rozhodne nabáda zodpovedných politikov rôznych krajín regiónu Sahel, ako aj všetky verejné orgány, aby skonkretizovali a urýchlili svoju snahu o ukončenie kultúry beztretnosti údajných vojnových zločincov a porušovateľov ľudských práv v Čade a v iných častiach regiónu; v tomto smere konštatuje, že Čad zostáva jedinou sahelskou krajinou, ktorá ešte nepodpísala protokol k Africkej charte o ochrane ľudských a národných práv a o vytvorení Afrického súdu pre ľudské práva a práva národov; nabáda Čad, aby tento protokol podpísal, čo by bol silný signál o jeho odhodlaní trestať systémové porušovanie ľudských práv a poskytovať obetiam možnosť nápravy; okrem toho vyjadruje poľutovanie nad zákonom Burkiny Faso z nedávnej doby, ktorý udeľuje amnestiu hlavám štátu; vyjadruje obavu, že to vysiela nesprávny signál osobám, ktoré v tomto regióne porušujú ľudské práva, a že to je v rozpore s duchom boja proti beztretnosti;
37. s upokojením víta mierové riešenie pohraničného sporu medzi Nigerom a Burkinou Faso Medzinárodným súdnym dvorom, ktorý vydal rozhodnutie 16. apríla 2013, a vyzýva štáty regiónu, aby postupovali podľa tohto príkladu;
38. vyzýva štáty Sahelu, aby spolupracovali s Medzinárodným trestným súdom tak, aby ten mohol vyšetrovať slobodne a úplne nestranné; žiada štáty, ktoré sú stranami Rímskeho štatútu, aby uplatňovali medzinárodné zatýkacie rozkazy vydané Medzinárodným trestným súdom a aby jeho rozhodnutia starostlivo zavádzali do praxe; navrhuje, aby OSN podporila sahelské štáty v zavádzaní nestranných a nezávislých súdnych orgánov poverených súdením páchatel'ov medzinárodných zločinov, podľa vzoru osobitného tribunálu pre Sierru Leone; konštatuje, že Mauritánia je jediná sahelská krajina a jedna z mála afrických krajín, ktorá nepristúpila k Rímskemu štatútu Medzinárodného trestného súdu; nabáda ju, aby k nemu pristúpila, čo by bol silný signál pre odmietnutie kultúry beztretnosti; v tejto súvislosti zdôrazňuje význam vypracovania politiky EÚ v oblasti transformačnej justície, ako je uvedená v akčnom pláne EÚ pre ľudské práva;
39. vyzýva všetky krajiny regiónu k tomu, aby sa urýchlili zaoberali pretrvávajúcimi správami o údajnom svojvoľnom zatýkaní, zlom zaobchádzaní a zneužívaní, a to napriek tomu, že právne predpisy takéto praktiky zakazujú; vyjadruje osobitné znepokojenie nad správami o mučení vo väzniciach a svojvoľnom zatýkaní tisícov migrantov v Mauritánii, ako aj nad tým, že verejné orgány po dvoch rokoch odmietajú oznámiť údaje o pobyte niektorých odsúdených väzňov ich rodinám; taktiež vyjadruje znepokojenie nad správami z Čadu o masovom zlom zaobchádzaní vo väzení, o väznení bez súdneho konania a o stovkách prípadov nedobrovoľného vysťahovania v meste N'Djamena, ako aj o

nedobrovoľných zmiznutí väzňov; pripomína, že nedobrovoľné zmiznutia sú podľa Rímskeho štatútu považované za vojnový zločin; odsudzuje skutočnosť, že existujú správy o mimoriadne zlých podmienkach v niektorých väzniciach v regióne, najmä v Čade a Mali, kde chýba základná zdravotná starostlivosť a kde väzni zažívajú veľké utrpenie; vyzýva štáty, aby zlepšili životné podmienky väzňov, najmä aby zaistili bezpečnosť a ochranu najzraniteľnejších skupín, ako sú ženy a deti; navyše upozorňuje na nedávne tresty smrti uložené malijskou justíciou za zločiny vrátane lúpeže, účasti na zločineckej skupine a nelegálneho držania strelných zbraní;

Občianske slobody a demokratické riadenie

40. zdôrazňuje, že naliehavá otázka bezpečnosti v súčasnom konflikte v Mali by nemala odpútať pozornosť od hlavného cieľa nastoliť v regióne inkluzívny národný dialóg, dobrú správu vecí verejných a demokratické reformy, ktoré sú hybnou silou politickej stability a udržateľnosti; poznamenáva, že tieto otázky sú neoddeliteľne spojené so zlepšením v oblastiach rozvoja a ľudských práv; naliehavo žiada všetky strany v Mali, aby boli pri dosahovaní týchto cieľov pre zvyšok regiónu vzorom;
41. podporuje záväzok vyjadrený v uznesení Bezpečnostnej rady OSN poskytnúť prechodným orgánom Mali pomoc pri vykonávaní plánu na plnú obnovu ústavného poriadku, demokratickej správy vecí verejných a národnej jednoty ako zásadného stavebného kameňa celkového mierového procesu; považuje za rozhodujúce vytvoriť podmienky vedúce k usporiadaniu slobodných, spravodlivých a demokratických volieb v súlade s medzinárodnými normami; zdôrazňuje, že je potrebné prekonať problémy súvisiace s pravidlami hlasovania v táborech osôb vysídlených v rámci krajiny a v utečeneckých táborech, aby sa zabránilo ďalšej politickej marginalizácii; žiada, aby malijská vláda a jej medzinárodní partneri prijali v súvislosti s touto otázkou okamžité opatrenia; víta dohodu medzi malijskou vládou a povstalcami z kmeňa Tuarégov, ktorá dláždí cestu k návratu malijskej armády a správy na severe a odstraňuje významnú prekážku brániacu konaniu prezidentských volieb v júli; zdôrazňuje potrebu zabezpečiť bezpečnú účasť žien na volebnom procese;
42. víta použitie misie volebných pozorovateľov (MVP) EÚ pri voľbách v Mali; pripomína však, že je potrebné, aby ESVC zaistila primerané kroky nadväzujúce na odporúčania MVP a ich dlhodobejšie začlenenie do politiky EÚ na širšom základe; predovšetkým sa domnieva, že by MVP mohla pridať hodnotu voľbám v regióne Sahel schopnosťou monitorovať aspekty ľudských práv a v prípade potreby o nich podávať správy delegáciám EÚ s cieľom spustiť vhodné kroky;
43. vyzýva malijskú vládu a medzinárodné spoločenstvo, aby sa poučili z prechodu Nigeru na demokraciu a z jeho ústavného procesu v rokoch 2010 – 2011, najmä pokiaľ ide o rozsiahle konzultácie s občianskou spoločnosťou a ostatnými zainteresovanými stranami, úsilie o posilnenie politickej účasti žien ako kandidátok a podporu partnerov z radov občianskej spoločnosti pri občianskom pozorovaní priebehu volieb, vzdelávaní voličov a voličskej činnosti; zdôrazňuje, že pre celý región Sahel je dôležité ďalej podporovať Niger, aby sa upevnila dôvera občanov v demokratický systém a aby sa nadviazalo na nové ústavné požiadavky na zvýšenie transparentnosti a zintenzívnenie boja proti korupcii pri riadení ťažobného priemyslu, a to aj zverejnením všetkých veľkých

ťažobných zmlúv a informácií o príjmoch z nich;

44. veľmi ľutuje obmedzovanie slobody prejavu, zhromažďovania a združovania v Sahele; vyjadruje osobitné znepokojenie nad správami z Čadu o obťažovaní, zastrášaní a zatýkaní novinárov, politických oponentov, odborárov, predstaviteľov cirkvi a iných aktivistov z občianskej spoločnosti a ochrancov ľudských práv; okrem toho vyjadruje znepokojenie nad zatýkaním pokojných protestujúcich v Mauritánii a údajným násilím páchaným voči nim, ako aj nad údajnými pokusmi o umlčanie opozície v Mali, a to aj prostredníctvom zatýkania novinárov a politických oponentov a cenzúry médií; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že v Sahele je dôležité podporovať ochrancov ľudských práv, nezávislú občiansku spoločnosť vrátane združení žien a slobodné médiá ako kľúčových aktérov v živote demokratickej spoločnosti, najmä v čase volieb; víta pozitívny vývoj v oblasti slobody prejavu, zhromažďovania a združovania inde v regióne a nabáda EÚ, aby spolupracovala s miestnymi partnermi a naďalej podporovala zlepšenia; okrem toho vyzýva EÚ, aby podporovala mapovanie občianskej spoločnosti ako základ účinnejšej podpory a pomáhala pri ňom; odporúča, aby EÚ strategicky aj finančne pomáhala občianskej spoločnosti a ochrancom ľudských práv a zaviedla dlhodobé výmeny, a to aj prostredníctvom príslušných delegácií EÚ;
45. domnieva sa, že ochrana a presadzovanie slobody slova sú kľúčové pre rozvoj aktívnej a angažovanej občianskej spoločnosti, ktorá môže náležitým spôsobom prispievať k rozvoju celého regiónu; v tejto súvislosti odsudzuje akýkoľvek pokus o cenzúru, zastrávanie novinárov alebo aktivistov pôsobiacich v oblasti ľudských práv a akýkoľvek typ priameho či nepriameho nátlaku na súkromné alebo štátne médiá;
46. vyzýva sahelské štáty, aby skoncovali s akýmkoľvek svojvoľným zatýkaním a kampaňami na zastrávanie tlače a médií, ochrancov ľudských práv či príslušníkov opozície; vyzýva štáty sahelsko-saharského regiónu vrátane štátov severnej Afriky, aby v plnej miere rešpektovali slobodu prejavu pacifistických skupín a ich práva na demonštráciu; vyzýva justičné orgány, aby súdili uväznených príslušníkov opozície v spravodlivom procese a v súlade s platným právom; vyzýva sahelské štáty, aby podporovali politickú pluralitu a umožnili politickým zoskupeniam rešpektujúcim právny štát účasť na voľbách bez obavy z postihov, a aby obyvateľstvu umožnili zúčastniť sa volieb;

Rozvoj, humanitárna pomoc a ľudské práva

47. opätovne potvrdzuje, že bezpečnosť ľudí a rozvoj v krajinách Sahelu sú nerozlučne prepojené, ako je vymedzené v stratégii Európskej únie pre bezpečnosť a rozvoj v regióne Sahel z roku 2011; zdôrazňuje význam stability v oblasti bezpečnosti, hospodárstva, politiky, dodržiavania ľudských práv a základných slobôd v regióne Sahel pre udržateľný úspech rozvojových politík; pripomína však, že na zaistenie bezpečnosti v tomto regióne je potrebné investovať do rozvojovej pomoci, aby obyvateľstvo získalo dostatočné zdroje, ktoré umožnia väčšiu stabilitu v regióne; domnieva sa, že by sa tým v značnej miere predišlo nezákonnému obchodovaniu a nezákonným činnostiam, ktoré vyplývajú z extrémnej chudoby a nedostatku prostriedkov a alternatívnych možností;
48. berie s náležitou vážnosťou na vedomie extrémnu a pretrvávajúcu chudobu v celom regióne Sahel, najmä v Mali, Nigeri, Čade a Burkine Faso, ale aj v Mauritánii; uznáva škodlivý vplyv chudoby na vyhliadky na naplnenie ľudských práv; konštatuje, že chudoba

a nedostatočný rozvoj majú neprimerane veľký vplyv na ženy a dievčatá a vyjadruje vážne obavy z vysokej miery úmrtnosti rodičiek a detí do piatich rokov v tomto regióne; zdôrazňuje zistenia OSN, podľa ktorých lepšie vzdelané matky vykazujú nižšiu úmrtnosť, čo je dôležitou výzvou na univerzálne a dostupné vzdelávanie; poukazuje na to, že rýchlo rastúca populácia kladie ďalšiu záťaž na schopnosť vlády chrániť aj tie najzákladnejšie ekonomické a sociálne práva; práve preto je potrebné posilniť prístup ku zdravotníckym službám, najmä pokiaľ ide o sexuálne a reprodukčné práva, a umožniť prístup k službám v oblasti plánovania rodiny;

49. berie s náležitou vážnosťou na vedomie extrémnu a pretrvávajúcu chudobu v celom regióne Sahel, najmä v Mali, Nigeri, Čade a Burkine Faso, ale aj v Mauritánii; uznáva škodlivý vplyv chudoby na vyhliadky na naplnenie ľudských práv; konštatuje, že chudoba a nedostatočný rozvoj majú neprimerane veľký vplyv na ženy a dievčatá a vyjadruje vážne obavy z vysokej miery úmrtnosti rodičiek a detí do piatich rokov v tomto regióne; upozorňuje na nepriamu úmeru medzi vzdelaním matiek a mierou úmrtností novorodencov preto pripomína význam presadzovania vzdelávania dievčat; zdôrazňuje zistenia OSN, podľa ktorých lepšie vzdelané matky vykazujú nižšiu úmrtnosť, čo je dôležitou výzvou na univerzálne a dostupné vzdelávanie; poukazuje na to, že rýchlo rastúca populácia kladie ďalšiu záťaž na schopnosť vlády chrániť aj tie najzákladnejšie ekonomické a sociálne práva; práve preto je potrebné posilniť prístup ku zdravotníckym službám, najmä pokiaľ ide o sexuálne a reprodukčné práva, a umožniť prístup k službám v oblasti plánovania rodiny;
50. zdôrazňuje vzájomné prepojenie rozvoja, demokracie, ľudských práv, dobrej správy vecí verejných a bezpečnosti v regióne Sahel; znova potvrdzuje svoju podporu prístupu založenému na ľudských právach a demokratickej zodpovednosti v rozvojovej spolupráci, ktorý vychádza zo zabezpečenej miestnej účasti a znalosti, ako dosiahnuť rozvojové ciele v teréne, ako aj pevným, účinným a nezávislým naviazaným mechanizmom presadzovania so zapojením parlamentov, ostatných skutočne reprezentatívnych orgánov a miestnej a regionálnej občianskej spoločnosti na vnútroštátnej i medzinárodnej úrovni; pripomína a podporuje záväzky EÚ zaviesť prístup k rozvojovej spolupráci EÚ založený na ľudských právach, ako sa uvádza aj v stratégii EÚ pre ľudské práva a jej akčnom pláne;
51. pripomína, že je potrebné podmieniť rozvojovú pomoc určenú štátom tým, že musia dodržiavať základné práva; opäť potvrdzuje, že efektívne rozdelenie prostriedkov z európskej rozvojovej pomoci si vyžaduje, aby EÚ bola schopná účinne kontrolovať spôsob, ako sú tieto prostriedky využívané, a zabezpečiť, aby neboli odklonené od svojho pôvodného určenia; opäť potvrdzuje, že na efektívne presadzovanie ľudských práv je potrebné zlepšiť súlad medzi vonkajšími politikami a vnútornými politikami Únie v súlade s cieľmi EÚ v oblasti rozvoja;
52. vyzýva Európsku komisiu, aby v regióne Sahel zabezpečila využitie všetkých rozvojových fondov v súlade s vopred zistenými potrebami obyvateľstva: európskeho nástroja pre demokraciu a ľudské práva, Európskeho rozvojového fondu, nástroja na financovanie rozvojovej spolupráce a prostriedkov určených na zabezpečenie odolnosti Sahelu;
53. vyzýva Európsku úniu, aby podporila akékoľvek kroky sahelských štátov, MVO a občianskej spoločnosti smerujúce k zlepšeniu prístupu k zdravotnej starostlivosti, a to

najmä v prípade najzraniteľnejšieho obyvateľstva; vyzýva medzinárodné organizácie, aby pokračovali v boji proti HIV/AIDS, tuberkulóze, malárii a meningitíde, čo sú príčiny mnohých úmrtí; zdôrazňuje, že je potrebné vytvárať a uplatňovať zdravotné programy s cieľom posilňovať zdravotnícke systémy pri zohľadnení skutočnosti, že svetová hospodárska kríza skomplikovala pokrok v oblasti HIV/AIDS, tuberkulózy, malárie a iných ochorení. pripomína, že časť obyvateľstva Sahelu tvoria nomádi a prístup k zdravotnej starostlivosti je pre nich zložitý; vyzýva na zachovanie informačných a vzdelávacích kampaní v oblasti zdravotnej starostlivosti;

54. odsudzuje skutočnosť, že rozpočtové škrty v oblastiach, ako je bezpečnosť potravín, zdravie a vzdelávanie, ktoré predstavujú kľúčové faktory realizácie miléniových rozvojových cieľov, prispievajú k zhoršovaniu potravinovej a humanitárnej krízy, ktorá pretrváva v regióne Sahel; zdôrazňuje, že štrukturálne zásahy do poľnohospodárstva, bezpečnosti potravín a výživy, ako aj konkrétne opatrenia na boj proti fenoménu zaberania pôdy sú nevyhnutné na podporu inkluzívneho a udržateľného rastu a na predchádzanie opakovaným každoročným potravinovým krízam v regióne Sahel;
55. zastáva názor, že politická nestabilita v regióne Sahel spolu s vážnym suchom postihujúcim milióny ľudí je vážnou hrozbou pre demokraciu, právny štát a dodržiavanie ľudských a sociálno-ekonomických práv, čo má nepriaznivý vplyv na dôstojné životné podmienky obyvateľstva; pripomína, že právny štát, dobrá správa vecí verejných a dodržiavanie ľudských práv majú zásadný význam z hľadiska stability štátov, bezpečnosti a rešpektovania základných slobôd;
56. vyzýva miestne a regionálne orgány, aby spolu s občianskou spoločnosťou vytvorili účinné bezpečnostné podmienky a podmienky dodržiavania ľudských práv v rámci krajín Sahelu a na hraniciach, a to s cieľom zabezpečiť optimálne plnenie rozvojových politík a politík spojených s humanitárnou pomocou;
57. vyzýva vlády krajín Sahelu, aby sa zaoberali základnými príčinami krízy, a to prostredníctvom stratégie udržateľného hospodárskeho rozvoja, ktorá by zodpovedala politickým, hospodárskym a sociálnym záujmom ich občanov, ako je prístup k potravinám, vzdelanie, zdravotná starostlivosť, zamestnanie, bývanie, prerozdeľovanie bohatstva, dôstojné životné podmienky atď.;
58. zdôrazňuje potrebu bojovať proti korupcii s cieľom posilniť legitimitu inštitúcií a riešiť pretrvávajúce rozvojové výzvy v regióne; konštatuje, že základnú zdravotnú starostlivosť a vzdelávanie vážne poškodzujú rôzne formy korupcie; ďalej zdôrazňuje dôležitosť slobodnej, organizovanej občianskej spoločnosti a médií, ktoré by monitorovali a nahlasovali porušenia ľudských práv;
59. konštatuje, že úloha žien je nevyhnutná pre rozvoj v regióne Sahel, najmä pokiaľ ide o výživu, potravinovú bezpečnosť a produkciu potravín, vzhľadom na to, že práve ženy sú v prvom rade zodpovedné za poľnohospodárstvo, hoci majú len obmedzený prístup k vlastníctvu pôdy, ktorú obrábajú; žiada Komisiu, aby uznala základnú úlohu žien ako malých poľnohospodárov v oblasti potravinovej bezpečnosti a aby investovala do programov zameraných osobitne na ich podporu; trvá na tom, že stratégia EÚ by sa mala sústrediť aj na zabezpečenie toho, aby najzraniteľnejšie osoby – najmä vo vidieckych oblastiach – mohli využívať možnosti vzdelávania v oblasti poľnohospodárstva, výživy,

zdravia a pracovných podmienok, a v prípade potreby využívať aj bezpečnostnú sieť; zdôrazňuje, že na to, aby malí poľnohospodári, najmä ženy, mohli produkovať udržateľným spôsobom a zároveň využívať svoj produkčný potenciál, musia mať lepší prístup k mikroúverom, aby mohli investovať do osív, hnojív a kvalitnejších zavlažovacích mechanizmov, ako aj do nástrojov potrebných na ochranu svojich plodín pred škodlivými látkami a ochoreniami;

60. naliehavo vyzýva k poskytnutiu humanitárnej pomoci Európskej únii, ktorou sa prispeje k realizácii miléniových rozvojových cieľov; zdôrazňuje význam cieľa týkajúceho sa zlepšovania zdravia matiek v záujme znižovania úmrtnosti matiek a získavania univerzálneho prístupu k sexuálnemu a reprodukčnému zdraviu a k plánovaniu rodiny; zdôrazňuje význam vzdelávania a informovania o sexuálnom a reprodukčnom zdraví ako nevyhnutného prvku zdravia žien;
61. konštatuje, že existujú alarmujúce signály o tom, že región Sahel ako celok v tomto roku postihne vážna potravinová a výživová kríza, a vyzýva Komisiu, aby zodpovedajúcim spôsobom financovala svoju humanitárnu pomoc tomuto regiónu;
62. zdôrazňuje naliehavé problémy ako hladomor, sucho, pretrvávajúci hlad a neschopnosť národnej vlády zaistiť základnú potravinovú bezpečnosť, čo sú hlavné hnacie motory miestnej nespokojnosti; opäť potvrdzuje potrebu zlepšiť schopnosť národnej vlády zaistiť potravinovú bezpečnosť prostredníctvom vyššej miery financovania a politickej podpory iniciatívy AGIR-Sahel, ako aj potrebu regionálneho a komplexného prístupu k riešeniu základných príčin potravinovej bezpečnosti;
63. vyzýva Európsku úniu, aby v spolupráci s krajinami regiónu Sahel zaviedla prioritné rozvojové politiky založené na prístupe vychádzajúcom z ľudských práv a základných slobôd a zamerané na zmiernenie potravinovej krízy a problémov súvisiacich s podvýživou a hladom, zabezpečenie odolnosti voči suchám a boj proti prírodným katastrofám; vyzýva Európsku komisiu, aby bolo využívanie finančných prostriedkov vyčlenených na boj proti podvýžive (123,5 mil. EUR v roku 2012) optimálne a prispôsobené týmto prioritným politikám, s cieľom pokryť potreby dotknutého obyvateľstva a podporovať rozvoj miestnych kapacít týchto krajín, aby sa zabezpečil dobrý vplyv pomoci;
64. pripomína, že je nevyhnutné dlhodobé úsilie o zabezpečenie odolnosti voči suchu v oblasti Sahelu, čo umožní zabrániť opakujúcim sa potravinovým krízam a nutnosti využívať rozsiahlu humanitárnu pomoc vždy v novom období sucha; zdôrazňuje, že pre toto úsilie je nevyhnutné trvalé partnerstvo medzi vládami, regionálnymi inštitúciami, darcami a finančnými inštitúciami, a to podľa vzoru iniciatívy AGIR Sahel, ktorú iniciovala Európska únia;
65. s osobitným znepokojením berie na vedomie, že prístup k pitnej vode je v celom regióne Sahel ešte stále problémom; opakuje, že v záujme dosiahnutia rozvoja regiónu by sa mal hlavný dôraz klásť na zaistenie základných potrieb obyvateľov tejto oblasti; zdôrazňuje, že významná časť rozvojovej pomoci poskytovanej EÚ sa musí venovať tejto problematike; v tejto súvislosti víta všetky medzinárodné iniciatívy zamerané na zníženie miery nedostatku vody v regióne Sahel;

66. zdôrazňuje, že pre zlepšenie každodenného života obyvateľov Sahelu a pre podporu rozvoja regiónu, ktorý bude mať v roku 2040 150 miliónov obyvateľov, je nevyhnutný prístup z dlhodobého hľadiska založený na prístupe k vzdelaniu pre všetkých;
67. nabáda sahelské štáty a regionálnych aktérov, aby spolu s OSN získali nové zdroje na rozvoj; víta konzultácie, ktoré začal osobitný vyslanec generálneho tajomníka OSN pre Sahel s Africkou rozvojovou bankou a odporúča, aby sa tieto konzultácie rozšírili na Svetovú banku a iné medzinárodné finančné inštitúcie s cieľom vytvoriť Akčný fond pre Sahel; víta integrovanú platformu pre zdroje v rámci tohto navrhovaného fondu, ktorá by koordinovala regionálne rozvojové projekty s konkrétnymi potrebami sahelských krajín, nabáda EÚ, aby tomu prispôsobila svoju vlastnú stratégiu a aby ju v tomto smere koordinovala;
68. vyjadruje znepokojenie nad všeobecnou situáciou v oblasti ťažby uránu v regióne Sahel, a to najmä vo svetle útoku Hnutia pre jednotu a džihád v západnej Afrike (MUJAO) na baňu v meste Arlit v severnom Nigéri 23. mája 2013; zdôrazňuje, že významné narušenie bezpečnosti v okolí uránových baní v Nigéri by mohlo byť katastrofou pre miestne obyvateľstvo a stabilitu regiónu, a preto žiada, aby nigerské orgány a ich medzinárodní partneri venovali bezpečnosti maximálnu pozornosť; okrem toho zdôrazňuje význam zaručenia bezpečnosti ťažby uránu; ďalej vyzýva ťažobné spoločnosti, aby zaistili zodpovednú ťažbu uránu, s plným súhlasom miestnych komunít a s minimálnym škodlivým vplyvom na okolité obyvateľstvo a životné prostredie;
69. s náležitou vážnosťou berie na vedomie časté potravinové a výživové krízy a iné humanitárne núdzové situácie v regióne Sahel a ich vplyv na najzákladnejšie ľudské práva; víta silné zapojenie EÚ a jej členských štátov do úsilia na odstránenie humanitárnej krízy v Sahele; zdôrazňuje, že boj proti potravinovej neistote je kľúčový pre uľahčenie mieru a posilneniu ľudských práv; domnieva sa, že sa by na tento účel mala stimulovať miestna produkcia a vlastníctvo a posilňovať distribučná sieť a mobilita zdrojov; konštatuje, že pomoc poskytnutá Európskou komisiou v roku 2012 kvôli potravinovým a výživovým krízam dosiahla výšku 338 miliónov EUR, z čoho 174 miliónov EUR bolo venovaných na naliehavú humanitárnu pomoc, a že GR ECHO získalo 172 miliónov EUR na humanitárnu pomoc, z čoho 58 miliónov EUR sa použilo v Mali;
70. vyzýva Úniu, aby pokračovala a zintenzívnila svoju činnosť zameranú na posilnenie humanitárnej pomoci regiónu Sahel, aby zaistila úzku spoluprácu medzi medzinárodnými agentúrami pre humanitárnu pomoc, občianskou spoločnosťou, miestnymi a regionálnymi orgánmi a vládami, aby uvoľnila potrebné finančné prostriedky z 10. ERF (660 miliónov EUR na roky 2007 – 2013) a z Fondu globálnej aliancie pre odolnosť Sahelu – AGIR (172 mil. EUR na rok 2012); víta rozpočet pre projekt AGIR-Sahel vo výške 1,5 milióna EUR z 11. ERF na zlepšenie odolnosti sahelských štátov;
71. zdôrazňuje, že je nevyhnutné, aby všetky krajiny regiónu Sahel zavádzali politiky na budovanie a rozvoj základných sociálnych infraštruktúr a základných sietí (sanácie, siete zdravotníckych pracovníkov, dopravy, telekomunikácií atď.) v tomto regióne, aby mohla byť zaistená neutrálna, všeobecná a neobmedzená, náležitá a účinná distribúcia humanitárnej pomoci; očakáva, že tieto štáty a miestne a regionálne orgány zabezpečia, aby boli tieto siete neustále k dispozícii a aby boli prístupné;

Situácia žien, detí a menšín v oblasti ľudských práv

72. čo najrozhodnejšie odsudzuje pretrvávajúce otroctvo, často dedičné, v regióne Sahel a najmä v Mauritánii, ktoré sa údajne týka pomerne veľkej časti obyvateľstva, konštatuje, že otroctvo existuje v rámci prísneho kastového systému a pretrváva i napriek tomu, že v krajine bolo otroctvo v roku 1981 oficiálne zakázané a od roku 2007 je výslovne trestne stíhané; vyjadruje hlboké znepokojenie nad tým, že táto prax je inštitucionálne ukotvená, a to až do oblastí verejnej správy; ďalej konštatuje, že vláda Mauritánie sa úporne zdráha uznať pokračujúcu rozšírenú existenciu otroctva a že do dnešného dňa bol úspešne stíhaný iba jeden prípad majiteľa otrokov; naliehavo žiada mauritánsku vládu, aby sa snažila naplniť svoje vnútroštátne a medzinárodné právne záväzky a povinnosti a skutočne skoncovala so všetkými formami otroctva a aby prijala právne predpisy zakazujúce otroctvo, ktoré stanovujú okrem iného postupy odškodnenia; ďalej naliehavo žiada mauritánske orgány, aby prestali prenasledovať a dokonca väzniť aktivistov z občianskej spoločnosti, ktorí vedú kampaň za skoncovanie s otroctvom, a to aj na základe obvinení z odpadliveria od viery; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu a členské štáty, aby naďalej podporovali prácu mauritánskych, ako aj medzinárodných organizácií bojujúcich proti otroctvu vrátane osobitného spravodajcu OSN pre moderné formy otroctva a Medzinárodnú organizáciu práce;
73. s veľkými obavami pozoruje, že otroctvo pretrváva v celom širšom regióne Sahel, pričom veľké množstvo ľudí vykonáva nútenú prácu v Mali, Nigeri a inde; naliehavo žiada zodpovedné vnútroštátne a medzinárodné orgány, aby v tejto súvislosti konali, monitorovali náležité uplatňovanie právnych predpisov, ktoré otroctvo zakazujú a označujú za trestný čin, a osobitne sa zamerali na postavenie a zraniteľnosť žien a dievčat; nabáda k tomu, aby verejné orgány vytvorili programy zamerané okrem iného na pomoc pri rehabilitácii a opätovnom začlenení obetí do spoločnosti, pri zbere údajov a predovšetkým pri organizácii osvetových kampaní, keďže mnohí považujú otroctvo za prirodzený stav a táto sociálna hierarchia je kultúrne hlboko zakorenená; nabáda miestne orgány, aby vytvorili stratégie a programy zamerané na začlenenie bývalých otrokov do spoločnosti zaistením existenčných prostriedkov a primeraného prístupu k práci;
74. vyjadruje znepokojenie nad porušovaním základných práv detí v regióne Sahel, najmä násilím a diskrimináciou na základe rodu, pretrvávajúcou prácou detí, údajným zadržaním neplnoletých osôb vo väzniciach pre dospelých v Mauritánii, Mali a inde, a nad náborm detských vojakov do riadnej armády Čadu; vyzýva EÚ, aby so sahelskými vládami úzko spolupracovala na zabezpečení skoncovania s týmito praktikami;
75. vyjadruje hlboké znepokojenie nad dôkazmi o detskej práci v zlatých baniach, v poľnohospodárstve, lesníctve a iných odvetviach hospodárstva v Mali, kde údajne pracujú už šesťročné deti; berie na vedomie zákony sahelských štátov zakazujúce detskú prácu; berie na vedomie tiež mimoriadne riskantnú povahu ťažby zlata; preto vyzýva malijské orgány, aby presadzovali návrhy politiky uvedené v akčnom pláne na boj proti detskej práci z júna 2011 a aktívnejšie propagovali univerzálne vzdelávanie; vyzýva EÚ, aby spolupracovali s Medzinárodnou organizáciou práce (MOP) a inými vnútroštátnymi a medzinárodnými organizáciami s cieľom úplne skoncovať s detskou prácou v Mali; vyzýva všetky sahelské štáty, aby bojovali proti detskej práci a aby presadzovali vzdelávanie;

76. s veľkým znepokojením berie na vedomie, že podľa štatistík MVO v Mali pracujú viac než 3 milióny detí vo veku do 17 rokov; vyjadruje nad touto situáciou ľútosť, a to najmä preto, že to vedie k nízkej vzdelanostnej úrovni a nízkej gramotnosti;
77. pripomína, že Európska únia dodržiava zásady kimberlejského procesu, zavádza programy akčného plánu pre vynútiteľnosť práva, správu a obchod v lesnom hospodárstve (FLEGT) a vo všeobecnosti sa snaží presadzovať dodržiavanie základných medzinárodných noriem v oblasti sociálnej ochrany, práce a životného prostredia, ako aj spoločenskú zodpovednosť podnikov; vyzýva Európsku úniu a sahelské štáty, aby sa zamysleli nad procesom vysledovateľnosti zlata podľa vzoru kimberlejského procesu v prípade diamantov; trvá na tom, že je potrebné, aby európske podniky, ktoré majú pobočky v krajinách tohto regiónu, zaistili dodržiavanie týchto základných noriem, ako aj medzinárodných usmernení v oblasti spoločenskej zodpovednosti podnikov; pripomína, že Európska únia sa chystá v blízkej budúcnosti zaviesť zásadu podávania správ podľa jednotlivých krajín;
78. je hlboko znepokojený hláseniami o únosoch detí, za ktoré sa žiada výkupné alebo sú určené na predaj v Čade, ako aj v iných krajinách regiónu; poznamenáva, že s deťmi sa obchoduje v rámci krajiny a sú predávané aj do zahraničia na účely nútenej práce, nedobrovoľného sobáša a sexuálneho vykorisťovania; ďalej poznamenáva, že v niektorých prípadoch boli deti unesené a predané medzinárodným adopčným agentúram;
79. vyzýva sahelské štáty, aby podporovali prístup ku vzdelaniu pre všetky deti (chlapcov aj dievčatá) a pre nomádske populácie bez diskriminácie podľa rasy, kasty či etnickej príslušnosti; vyzýva sahelské štáty, aby presadzovali politiky odbornej prípravy a prístupu k vyššiemu vzdelaniu a zamestnaniu s cieľom dosiahnuť, aby sahelská mládež mala perspektívu budúcnosti a odvrátila sa tak od teroristických skupín; trvá na tom, aby životné podmienky detí a podmienky v školách rešpektovali minimálne hygienické podmienky, bezpečnostné podmienky a podmienky ľudskej dôstojnosti a aby sa zabránilo zlému zaobchádzaniu s deťmi zo strany ich opatrovníkov a tomu, aby ich využívali na zobraňovanie;
80. požaduje zavedenie a vykonávanie účinných politík v oblasti zdravotníctva a vzdelávania určených najzraniteľnejším obyvateľom, ako sú ženy a deti, s cieľom priblížiť sa k splneniu miléniových rozvojových cieľov: základné vzdelanie pre všetkých, zlepšenie zdravia matiek a prístup k zdravotnej starostlivosti pre všetkých, boj proti HIV/AIDS a všetkým infekčným chorobám; vyzýva Európsku úniu, aby sa v rámci 11. ERF pri svojej činnosti v oblasti Sahelu prioritne zameriavala na mládež a aby vypracovala ambicióznou politiku v oblasti vzdelania; pripomína význam politík zameraných na ženy a prístup k zamestnaniu;
81. uznáva významnú úlohu žien v procese stabilizácie a rozvoja Sahelu a požaduje posilniť ich vedúce postavenie v rámci prevencie konfliktov a zachovania a obnovy mieru, ako aj v oblasti bezpečnosti, politiky a hospodárskeho rozvoja; nabáda rozvojových partnerov, aby finančne podporovali projekty, ktoré sa osobitne zameriavajú na osamostatnenie žien v tomto regióne;
82. berie na vedomie diskrimináciu, ktorej čelia ženy a dievčatá a ktorej prejavom sú okrem

iného nútené sobáše, sobáše detí, sexuálne vykorisťovanie, nedostatočné vzdelanie, rozšírené zmrzačovanie ženských pohlavných orgánov vrátane ženskej obriezky, ako aj zvykové praktiky ako sororát či levirát; vyzýva na zavedenie politík na obranu ľudských práv a rodovej rovnosti v spolupráci so všetkými príslušnými rozvojovými subjektmi, najmä v záujme dodržiavania, ochrany a presadzovania práv žien, kam patria aj sexuálne a reprodukčné práva bez diskriminácie na základe rasy, kasty, veku, etnickej či náboženskej príslušnosti, rodinného stavu, pôvodu alebo štatútu migrantky; zdôrazňuje, že na zabezpečenie toho, aby reformy spojené so správou vecí verejných a právnym štátom zodpovedali osobitným potrebám žien, je nutné vyvinúť viac úsilia;

83. vyjadruje znepokojenie nad diskrimináciou, ktorej obeťami sú z veľkej časti ženy a dievčatá tohto regiónu, najmä pokiaľ ide o prístup k vzdelaniu, primerané využívanie práv, zdravie, ako aj praktiky, akými sú nútené sobáše, sexuálne vykorisťovanie a mrzačenie ženských pohlavných orgánov;
84. vyjadruje obavy nad diskrimináciou, ktorej čelia ženy a dievčatá v tomto regióne a ktorej prejavom sú okrem iného nútené sobáše, sobáše detí, sexuálne vykorisťovanie, nedostatočné vzdelanie, rozšírené zmrzačovanie ženských pohlavných orgánov vrátane ženskej obriezky, ako aj zvykové praktiky ako sororát či levirát, a to aj pokiaľ ide o prístup ku vzdelávaniu, zamestnaniu, ktoré rešpektuje ich práva, a zdravotnej starostlivosti; vyzýva na zavedenie politík na obranu ľudských práv a rodovej rovnosti v spolupráci so všetkými príslušnými rozvojovými aktérmi, najmä v záujme dodržiavania, ochrany a presadzovania práv žien, kam patria aj sexuálne a reprodukčné práva bez diskriminácie na základe rasy, kasty, veku, etnickej či náboženskej príslušnosti, rodinného stavu, pôvodu alebo štatútu migrantky; zdôrazňuje, že na zabezpečenie toho, aby reformy spojené so správou vecí verejných a právnym štátom zodpovedali osobitným potrebám žien, je nutné vyvinúť viac úsilia;
85. žiada krajiny regiónu Sahel, aby prijali zákony a konkrétne opatrenia, ktorými sa zakážu a ustanovia sankcie pre všetky formy násilia proti ženám vrátane domáceho a sexuálneho násilia, sexuálneho obt'azovania a tradičných škodlivých praktík, ako je mrzačenie ženských pohlavných orgánov a nútené sobáše, najmä v prípade malých dievčat; zdôrazňuje, že je dôležité chrániť obeť, poskytovať osobitne ciele služby a bojovať proti beztrestnosti útočníkov a zaručiť, aby sa tieto trestné činy stali predmetom skutočného vyšetrovania, procesov a sankcií, a aby všetky ženy mali úplný prístup k spravodlivosti bez diskriminácie z náboženských dôvodov alebo na základe etnického pôvodu; zdôrazňuje, že domáce násilie nie je záležitosťou súkromia rodiny, a že ospravedlňovanie násilia na základe kultúrneho alebo náboženského presvedčenia je neprijateľné;
86. nalieha na krajiny Sahelu, aby zrevidovali svoje právne predpisy týkajúce sa žien a vlastníckych práv; zdôrazňuje, že je dôležité, aby ženy vlastnili pôdu, ktorú obrábajú a na ktorej žijú;
87. dôrazne trvá na tom, aby medzinárodné spoločenstvo vyčlenilo viac prostriedkov na podporu práv a posilnenie postavenia žien v tomto regióne; víta úsilie Africkej únie, čo sa týka práv žien, a pripomína význam Hospodárskeho spoločenstva západoafrických štátov (ECOWAS) pri zabezpečovaní stability v regióne; vyzýva štáty regiónu Sahel

k zintenzívneniu spolupráce s MVO, občianskou spoločnosťou, OSN a Európskou úniou s cieľom zaviesť informačné kampane v oblasti práv žien; vyzýva EÚ, aby spolupracovala s regionálnymi subjektmi na presadzovaní vzdelávania dievčat a aby podporovala opatrenia výrazne zvyšujúce finančnú bezpečnosť a potenciál žien, čo je kľúčové pre zabezpečenie zvýšenia sociálneho, politického a hospodárskeho postavenia žien; okrem toho nabáda k tomu, aby sa v politike kládol dôraz na zlepšovanie zdravotnej starostlivosti o ženy;

88. ďalej vyzýva krajiny regiónu Sahel, aby zabezpečili registráciu všetkých dievčat pri narodení a ich zápis na základných školách; vyzýva EÚ, aby spolupracovala s regionálnymi subjektmi na presadzovaní vzdelávania dievčat a aby podporovala opatrenia výrazne zvyšujúce finančnú bezpečnosť a potenciál žien, čo je kľúčové pre zabezpečenie zvýšenia sociálneho, politického a hospodárskeho postavenia žien; okrem toho nabáda k tomu, aby sa v politike kládol dôraz na zlepšovanie zdravotnej starostlivosti o ženy;
89. vyzýva Komisiu, Európsku službu pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) a Radu, aby podnietili viaceré krajiny tohto regiónu k tomu, aby vo svojich právnych predpisoch výslovne stanovili práva žien a dievčat a aby uprednostňovali programy zabezpečujúce tieto práva, najmä prístup k verejným službám, a to aj v oblasti vzdelávania, prístup k právam na sexuálne a reprodukčné zdravie, k bezpečným úverom na potraviny, pôdu a výrobné prostriedky, najmä vo vidieckych oblastiach, a k zdravotnej starostlivosti a súdnemu systému, a posilnili tak finančnú nezávislosť žien tým, že sa im poskytne pomoc pri prechode z neformálneho do formálneho pracovného sektoru, a podporili ich zapojenie do politických a hospodárskych rozhodovacích procesov a odstránili všetky formy násillia páchaného na ženách a dievčatách vrátane nútených sobášov v útlom veku a barbarské praktiky mrzačenia ženských pohlavných orgánov;
90. žiada osobitného zástupcu EÚ pre región Sahel a pre ľudské práva, aby vypracovali spoločné opatrenia s cieľom lepšie zaručiť práva žien v tomto regióne a bojovať najmä proti beztretnosti násillia na základe pohlavia a všetkým ďalším násillnostiam, ktorými sa narúša dôstojnosť žien; naliehavo vyzýva Komisiu, ESVČ a partnerské štáty, aby stanovili práva žien a rodovú rovnosť ako prioritu v programoch bilaterálnej pomoci a aby zabezpečili udržateľné a spoľahlivé financovanie iniciatív určených na posilnenie postavenia žien a rodovú rovnosť; odsudzuje najmä násillie, lebo je základnou prekážkou plného požívania spoločenskej a ekonomickej slobody žien; zdôrazňuje, že politika podpory rovnosti medzi ženami a mužmi sa musí považovať za prierezovú otázku;
91. víta právnu formu vzťahov osôb rovnakého pohlavia v Mali, Nigeri, Čade a Burkine Faso; vyjadruje však poľutovanie nad stále prítomnou spoločenskou diskrimináciou; vyjadruje vážne znepokojenie nad uplatňovaním zákonov o pohoršovaní verejnosti a zákonov zakazujúcich združovanie sa na „nemorálne účely“, pokiaľ ide o komunitu LGBT v Mali a v tomto regióne vo všeobecnosti; dúfa, že tí, ktorí sa stali terčom útlaku počas povstania v severnom Mali, sa budú môcť znova bezpečne začleniť do svojej spoločnosti; vyjadruje hlboké znepokojenie nad pokračujúcim trestným stíhaním LGBT vzťahov v Mauritánii, ktoré sa v prípade mužov nominálne trestá smrťou verejným ukameňovaním, konštatuje však, že neexistuje žiaden zdokumentovaný prípad uloženia tohto trestu kedykoľvek v histórii; naliehavo však žiada vládu Mauritánie, aby napriek tomu pri reforme svojich právnych predpisov spolupracovala s občianskou spoločnosťou a aby pomohli zlepšiť

život LGBT občanov;

92. je presvedčený, že pre mier a rozvoj v regióne Sahel je rozhodujúci prístup k situácii a rozvoju Tuarégov založený na ľudských právach, ktorý pomôže čestne riešiť historické krivdy, pričom treba zobrať do úvahy, že Tuarégovia žijú v oblastiach spolu s inými etnickými skupinami; víta vývoj situácie v Nigeri, pokiaľ ide o túto otázku, ale naliehavo žiada všetky krajiny s významným podielom tuarégskoho obyvateľstva, a to vrátane krajín mimo región Sahel ako Alžírsko a Líbya, aby spolupracovali so zástupcami tejto komunity na politickom a inštitucionálnom riešení problémov nedostatočného rozvoja a nevraživosti; ďalej berie na vedomie rôznorodosť kultúr v regióne Sahel; zastáva názor, že všetky tieto národy by opäť mali dostať príležitosť na mierové spolunažívanie; nabáda vlády regiónu, aby ich všetky zapojili do sociálneho a politického dialógu a do procesu rozhodovania;

Politické odporúčania EÚ pre Sahel

93. víta vymenovanie osobitného zástupcu EÚ pre región Sahel, ako aj výrazný dôraz na ľudské práva v jeho mandáte; očakáva, že nový osobitný zástupca EÚ bude úzko spolupracovať s osobitným zástupcom EÚ pre ľudské práva, s úradom prokurátora Medzinárodného trestného súdu, s vysokým komisárom pre ľudské práva a s aktivistami a pozorovateľmi v oblasti ľudských práv v tomto regióne, a to pri presadzovaní dodržiavania ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva; vyzýva na náležitú koordináciu medzi osobitným zástupcom EÚ pre región Sahel a najmä osobitným zástupcom EÚ pre južné Stredozemie, ako aj osobitným zástupcom EÚ pre Africký roh, keďže krízy v Afrike majú veľké regionálne dôsledky, majú tendenciu prelievať sa za hranice a majú geostrategické dôsledky; preto naliehavo žiada EÚ, aby sa odhodlala skutočne koordinovať všetko úsilie EÚ v Afrike, najmä zvládanie kríz a post-konfliktné úsilie, a preto vyzýva podpredsedníčku Komisie/vysokú predstaviteľku Únie, aby zaistila takúto koordináciu;

94. zdôrazňuje, že je dôležité plniť záväzky politiky EÚ v oblasti ľudských práv vrátane jej usmernení, ktoré sa týkajú detí a ozbrojených konfliktov, násilia páchaného na ženách a dievčatách a boja proti všetkým formám diskriminácie namierenej proti nim, presadzovania dodržiavania medzinárodného humanitárneho práva, ochrany civilného obyvateľstva v misiách a operáciách SBOP, ako aj politiku komplexného prístupu EÚ k vykonávaniu uznesení Bezpečnostnej rady OSN č. 1325 a 1820 o ženách, mieri a bezpečnosti, a to aj monitorovaním vývoja v tomto smere a podávaním správ o ňom;

95. vyjadruje poľutovanie nad tým, že stratégia EÚ pre bezpečnosť a rozvoj v regióne Sahel prijatá 21. marca 2011 ani závery týkajúce sa tejto stratégie prijatej Radou pre zahraničné veci 23. marca 2012 nezahŕňajú podporu rovnosti medzi pohlaviami, situáciu žien či ochranu ich práv;

96. víta strategické línie krokov uvedené v stratégii EÚ pre región Sahel vrátane podpory a presadzovania dobrej správy vecí verejných a riešenia vnútorných konfliktov; domnieva sa však, že táto stratégia stále dostatočne nestavia do centra svojho záujmu zameranie na ľudské práva, právny štát, podporu demokracie, účinné hospodárske riadenie a dôrazné protikorupčné opatrenia ako kľúčové prvky podpory prepojenia medzi rozvojom a bezpečnosťou; naliehavo žiada inštitúcie EÚ, aby čo najskôr začali spolupracovať na

revízií stratégie a zaradili do nej konkrétne návrhy na:

- a) riešenie ťažkej situácie utečencov a osôb vysídlených v rámci krajiny v celom regióne;
  - b) boj proti pliage otroctva, obchodovania s ľuďmi a iných foriem nelegálneho obchodovania a pašovania, ktoré už dokázali, ako veľmi poškodzujú ľudské práva a bezpečnosť v regióne;
  - c) zlepšenie situácie žien, detí a menšín;
  - d) účinné a efektívne smerovanie pomoci a ponúkajú podporu vládam podľa zásady „viac za viac“;
  - e) skoncovanie s kultúrou beztrastnosti, a to aj podporou opatrení, ktoré sa už v súčasnosti navrhujú alebo zavádzajú v Mali a inde;
  - f) ochranu občianskych slobôd a zlepšovanie demokratickej správy vecí verejných inkluzívnymi volebnými procesmi a dôveryhodným zastúpením, ako aj prostredníctvom podpory občianskej spoločnosti;
  - g) ochranu kultúrnej rozmanitosti a kultúrneho dedičstva;
97. odporúča, aby EÚ zvažila možnosť cielených sankcií (zmrazovania aktív, zákazov udeľovania víz alebo iných nástrojov) voči osobám, ktoré najzávažnejším spôsobom porušujú ľudské práva v Mali a inde v regióne;
98. víta nedávnu správu generálneho tajomníka OSN o situácii v regióne Sahel; berie na vedomie tzv. prístup štyri na štyri, ktorého cieľom je podporovať správu vecí verejných, bezpečnosť, humanitárne požiadavky a rozvoj, a to v rámci integrovanej stratégie; predovšetkým víta silný rozmer ľudských práv v stratégii a vyzýva EÚ, aby pokračovala vo svojej podpore; okrem toho oceňuje dôraz integrovanej stratégie OSN na šírenie zapájania sa, podporu miestnej a regionálnej verejnej správy, posilňovanie sociálnej a bezpečnostnej súdržnosti, rozvoj systémov včasného varovania pre budúce hrozby a predovšetkým na posilňovanie alebo konsolidáciu vnútroštátnych a regionálnych mechanizmov v oblasti ľudských práv; nabáda EÚ, aby zaujala podobný celostný prístup k udržateľnosti, bezpečnosti, humanitárnym a bezpečnostným obavám a ľudským právam, a to spôsobom uznávajúcim zásadne nadnárodnú, cezhraničnú a navzájom previazanú povahu výziev regiónu Sahel;
99. zdôrazňuje, že je naďalej mimoriadne dôležité, aby sa EÚ s africkými regionálnymi partnermi, akými sú Africká únia, ECOWAS, Zväz arabského Maghrebu a africký regionálny mechanizmus pre ľudské práva, viac snažili o vytvorenie trvalého pokroku v iniciatívach v oblasti ľudských práv a demokracie v Sahele; nabáda susedné krajiny, ako je Senegal, Alžírsko a Maroko, aby mali v regióne Sahel vedúcu úlohu a zaviedli skutočnú regionálnu dynamiku, ktorá umožní hospodársky rozvoj regiónu a presadzovanie ľudských práv; uznáva, že trvalé riešenia problémov Sahelu sa musia zrodiť v tomto regióne a jeho ľud ich musí v plnej miere prijať za svoje; vyzýva však EÚ, aby bola naďalej odhodlaná spolupracovať so sahelskými partnermi a pomáhať im všetkými vhodnými prostriedkami, ktorými disponuje, na zlepšovaní kvality života ľudí v tomto regióne, a aby posilnila väzby na ich demokratické vlády;

Úvahy o ľudských právach v Západnej Sahare a táborech v Tindúfe

100. víta a pripomína správu generálneho tajomníka OSN z apríla 2013 o situácii v západnej Sahare, v ktorej sa zdôrazňuje „rozhodujúci význam riešenia konfliktu v Západnej Sahare v rámci širšej stratégie pre región Sahel“ a že „pre vyriešenie konfliktu je naďalej dôležitá otázka ľudských práv“; berie na vedomie, že rôzne prebiehajúce konflikty v regióne Sahel a najmä prítomnosť teroristických skupín ako al-Káida islamského Maghrebu (AQIM) na severe Mali a juhu Alžírsko sú zdrojom destabilizácie Západnej Sahary; ďalej berie na vedomie nepriaznivý vplyv konfliktu na regionálnu integráciu, ktorá by mala zahŕňať Maroko a Alžírsko a ktorá by mohla ponúkať výrazné možnosti demokratizácie a hospodárskeho rozvoja, čo by zlepšilo bezpečnosť ľudí v regióne Sahel a na Sahare;
101. opäť potvrdzuje svoju podporu rezolúcií OSN o západnej Sahare; vyzýva na plnohodnotné dodržiavanie ľudských práv a základných slobôd Západosaharčanov vrátane slobody združovania, slobody prejavu a práva na pokojné demonštrácie;
102. zdôrazňuje, že je potrebné, aby sa otázky ľudských práv v Západnej Sahare a v táborech v Tindúfe riešili bez toho, aby sa počítalo s akýmkoľvek konečným politickým urovnaním alebo sa vyjadroval názor na takéto urovanie; opakovane však potvrdzuje, že sebaurčenie je základným ľudským právom, ako sa uvádza v článku 1 Medzinárodného paktu OSN o občianskych a politických právach, a pripomína tiež, že územná celistvosť je zásadou medzinárodného práva; okrem toho pripomína rezolúciu Bezpečnostnej rady OSN č. 1754 (2007), v ktorej sa zúčastnené strany vyzývajú na zapojenie do rokovaní v dobrej viere, bez predbežných podmienok a v záujme „dosiahnutia spravodlivého, trvalého a vzájomne prijateľného politického riešenia, ktoré by zabezpečilo sebaurčenie národa Západnej Sahary“; pripomína túto výzvu Maroku a hnutiu Polisario, aby pokračovali v rokovaníach o mierovom riešení tohto konfliktu, a opätovne potvrdzuje práva Západosaharčanov na sebaurčenie; upozorňuje na príležitosť, ktorú prinášajú politické a demokratické reformy v Maroku, a zároveň berie na vedomie rozsiahlejšie povinnosti, ktoré tieto reformy znamenajú pre dodržiavanie a presadzovanie ľudských práv najmä v Západnej Sahare obáva sa, že v dôsledku 25-ročného odkladu referenda či nájdenia akejkoľvek inej formy dohodnutého politického riešenia, napríklad iného spôsobu porady s ľuďmi, sa Západosaharčania čoraz viac odcudzujú a rastie možnosť násilia, najmä medzi mladými ľuďmi; vyzýva Európsku úniu, aby sa viac angažovala a aby podporovala OSN pri nabádaní strán k obnove priamych rokovaní v záujme mierového a trvalého riešenia konfliktu;
103. keďže politické riešenie konfliktu v Západnej Sahare, zmierenie a situácia v oblasti ľudských práv sú úzko prepojené záležitosti, vyzýva Komisiu a členské štáty, aby boli pri riešení konfliktu v Západnej Sahare aktívnejší a okrem podpory rokovaní OSN používali aj rôzne vlastné nástroje vonkajšej politiky (napr. posilňovanie monitorovania ľudských práv a osvetu v tejto oblasti v rámci policajných a bezpečnostných síl, podpora demokratických reforiem vrátane decentralizácie, boj proti diskriminácii v regióne) na podporu tak potrebného budovania dôvery medzi stranami konfliktu;
104. vyjadruje hlboké znepokojenie nad nedávnymi správami osobitného zástupcu OSN pre mučenie, ktorý našiel dôkazy o tom, že marockí predstavitelia zadržovali osoby z politických dôvodov, podrobili západosaharských väzňov mučeniu a znásilňovaniu,

uniesli odporcov a nechali ich v púšti, aby ich tak zastrašili, a úmyselne a často cielene útočili na zástancov nezávislosti, a to aj v ich domovoch; ďalej berie na vedomie šíriace sa správy o údajných nútených zmiznutiach a nespravodlivých procesoch; osobitne upozorňuje na zrušenie protestného tábora Gdaim Izyk v novembri 2010, pri ktorom si značné násilie vyžiadalo trinásť životov, a na následný súdny proces vo februári 2013 s 25 Západosaharčanmi, z ktorých mnohí boli známi aktivisti v oblasti ľudských práv; berie na vedomie naliehanie Maroka na spravodlivosť a riadny priebeh procesu, ako aj pozitívne závery niektorých medzinárodných pozorovateľov, ale zároveň pripomína obavy osobitného zástupcu OSN z používania vojenských súdov, správy o údajnom mučení a neschopnosť marockých orgánov ich vyšetriť; berie na vedomie závery niektorých mimovládnych organizácií a pozorovateľov dodržiavania ľudských práv týkajúce sa údajného politického prenasledovania, nedostatku dôkazov a nadmerne vysokých trestov, pričom dvadsať osôb bolo odsúdených na tresty od dvadsať rokov väzenia až po doživotné tresty; víta preto súhlas marockej vlády s odporúčaním Národnej rady pre ľudské práva, podľa ktorej by civilisti nemali byť v budúcnosti súdení vojenskými súdmi; nalieha na marockú vládu, aby sa táto záruka stala skutočnosťou; Zároveň vyslovuje poľutovanie nad skutočnosťou, že toto rozhodnutie na nevzťahuje na tých, ktorí už boli odsúdení; nabáda marockú vládu, aby uplatňovala všetky odporúčania uvedené v správach OSN a Národnej rady pre ľudské práva a aby pokračovala v rozvíjaní kultúry ľudských práv; preto žiada marocké orgány, aby ihneď prepustili všetkých západosaharských politických väzňov, aby spolupracovali s občianskou spoločnosťou a inými aktérmi s cieľom zaručiť transparentnosť a spravodlivosť marockých súdnych procesov, a aby vyšetrovali a stíhali príslušníkov bezpečnostných síl, ktorí boli údajne zapojení do svojvoľného zatýkania, mučenia a iných foriem zneužitia právomocí;

105. odsudzuje prípady porušovania ľudských práv, ktorého obeť sú západosaharské ženy na územiach okupovaných Marokom, ktoré sa prejavujú najmä vo forme týrania a sexuálneho násillia, čo sú praktiky, ktoré využívajú marocké okupačné sily na zastrašenie západosaharského ľudu v boji za legitímne právo na sebaurčenie;
106. opakovane potvrdzuje obavy vyjadrené v neoficiálnej správe Úradu vysokého komisára OSN pre ľudské práva z roku 2006 týkajúce sa obmedzení slobody prejavu, zhromažďovania a združovania v Západnej Sahare; berie na vedomie tvrdenie Maroka, že umožňuje „sedavé protesty“ a iné formy protestov; vyjadruje poľutovanie nad tým, že Maroko zjavne kladie inštitucionálne prekážky mimovládnym organizáciám presadzujúcim pozíciu podporujúcu nezávislosť tým, že ich odmieta zákonne zaregistrovať a uznať, čo je nutné na to, aby mohli účinne pôsobiť vo svojich komunitách; odsudzuje často prísne tresty za „oslabovanie marockej územnej celistvosti“, čo je zákonné ustanovenie, ktoré sa údajne používa ako argument proti Západosaharčanom, ktorí mierovou cestou presadzujú nezávislosť; pripomína zistenia nezávislého experta OSN pre kultúrne práva, podľa ktorých marocké orgány potláčajú isté aspekty západosaharskej kultúry, opakuje výzvu nezávislého experta OSN k zrušeniu týchto opatrení a na podporu plnej kultúrnej rozmanitosti; v tejto súvislosti pozitívne hodnotí ustanovenia o dodržiavaní kultúrnych práv, ktoré boli začlenené do novej marockej ústavy; víta otvorenie televízneho kanála venovaného Západnej Sahare; dôrazne podporuje plné uplatňovanie týchto ustanovení;
107. dôrazne odsudzuje skutočnosť, že v stredu 6. marca 2013 Maroko vyhostilo delegáciu

štyroch poslancov Európskeho parlamentu; konštatuje, že zámerom delegácie bolo navštíviť územia Západnej Sahary, preskúmať tamojšiu situáciu v oblasti ľudských práv a stretnúť sa s predstaviteľmi misie MINURSO; dôrazne odsudzuje správanie marockých orgánov a žiada Marocké kráľovstvo, aby umožnilo slobodný prístup nezávislých pozorovateľov, poslancov, tlače a humanitárnych organizácií do Západnej Sahary a ich slobodný pohyb v nej;

108. pripomína obavy Úradu OSN pre projektové služby (UNOPS), že Západná Sahara je naďalej jednou najzamínovanejších oblastí na svete; poznamenáva, že v Západnej Sahare od roku 1975 tragicky zahynulo 2 500 ľudí na zranenia z nášľapných mín, ktoré stále ohrozujú životy tisícov západosaharských nomádov a predstavujú významnú prekážku brániacu ukončeniu západosaharského konfliktu a situácie utečencov; preto vyzdvihuje prácu Misie OSN pre referendum v Západnej Sahare (MINURSO), marockej kráľovskej armády, hnutia Polisario a organizácie Landmine Action a iných subjektov, ktoré mapujú postihnuté oblasti a čistia ich od mín; víta skutočnosť, že hnutie Polisario podpísalo Ženevskú výzvu na zákaz protipechotných mín; nabáda všetkých aktérov k tomu, aby sa čo najviac snažili o vzdelávanie obyvateľstva, pomoc obetiam a odstránenie všetkej zvyšnej munície; okrem toho konštatuje, že Maroko je jednou z mála krajín a jednou z len troch afrických krajín, ktoré nepodpísali zmluvu o zákaze používania mín; nabáda Maroko, aby ju podpísalo, čo by bol krok k budovaniu dôvery a prejav odhodlania dosiahnuť mier;
109. poukazuje na prípad západosaharských žien a na ich dôležitú úlohu v spoločnosti Západnej Sahary, predovšetkým v utečeneckých táborech, kde miera negramotnosti prudko klesla z 95 % bezprostredne po období španielskej kolonizácie na dnešných 5%; zdôrazňuje kľúčovú úlohu žien pri organizovaní inštitúcií Západnej Sahary a zároveň vysokú účasť týchto žien na rozhodovacích procesoch všetkých úrovní, počnúc miestnymi výbormi až po parlament a vládu; upriamuje pozornosť na úlohu, ktorú zohrávajú západosaharské ženy pri zachovávaní mieru, podporovaní dialógu a riešení konfliktov, ako aj pri ochrane spoločnosti a štruktúr Západnej Sahary;
110. vyjadruje znepokojenie nad chudobou a nedostatkom základných služieb v utečeneckých táborech spravovaných hnutím Polisario v blízkosti Tindúfu, najmä pokiaľ ide o výživu, zdravotnú starostlivosť a prístup k pitnej vode; víta humanitárnu pomoc poskytovanú Európskou úniou pomocou humanitárneho úradu EÚ (ECHO) príslušným utečencom; vyzýva však medzinárodných aktérov, aby pomoc smerovali, koordinovali a konsolidovali účinnejšie a aby v prípade potreby zvýšili jej objem s cieľom zaručiť stabilitu humanitárnej situácie a pomôcť zlepšiť podmienky v táborech; vo svetle zlého zabezpečenia bývania pripomína odporúčania osobitného zástupcu OSN týkajúce sa vhodného bývania, v ktorých sa uvádza, že na tento účel sa majú vyčleniť dostatočné medzinárodné prostriedky; berie však na vedomie fungujúce systémy správy vecí verejných v táborech a víta aktívnu prítomnosť občianskej spoločnosti s výrazným zastúpením žien v oboch sférach; okrem toho víta sociálny dôraz na vzdelanie, a to napriek vzácnosti zdrojov; konštatuje však nedostatok jasnej dokumentácie o presnom počte obyvateľov v táborech; vyzýva orgány hnutia Polisario orgány, aby prípadne s pomocou Alžírskych vykonávali pravidelné sčítanie obyvateľstva či jeho formálnu evidenciu, alebo ho uľahčili;

111. vyjadruje znepokojenie nad tým, že chudoba v táboroch v Tindúfe spolu s nedostatkom dlhodobých vyhlíadok pre mnohých utečencov ich vystavuje možnosti radikalizácie v duchu náboženských fundamentalistov; upozorňuje na nebezpečenstvo, že mladých ľudí zlákať zločinecké alebo teroristické organizácie, a upriamuje pozornosť na priepustné hranice tohto regiónu, ktoré vytvárajú vhodné podmienky na hlbšie infiltrovanie džihádskych skupín zo severného Mali a iných oblastí do táborov; z tohto hľadiska odsudzuje únos troch európskych humanitárnych pracovníkov z tábora v Rabuni, spáchaný v októbri 2011; preto zdôrazňuje, že je veľmi dôležité zaistiť bezpečnosť a ochranu táborov; vyzýva alžírске orgány, aby konali v zmysle svojej zodpovednosti za zlepšenie situácie v oblasti ľudských práv v táboroch v Tindúfe; vyslovuje plnú podporu programu vysokého komisára OSN pre utečencov zameranému na podporu budovania dôvery prostredníctvom uľahčovania rodinných stykov medzi Tindúfom a Západnou Saharou;
112. poznamenáva, že väčšina medzinárodných pozorovateľov a správy z Úradu vysokého komisára OSN pre ľudské práva, Africkej komisie pre ľudské a národné práva, Centra pre spravodlivosť a ľudské práva Roberta F. Kennedyho a organizácie Human Rights Watch našli len málo dôkazov systémového a inštitucionálneho porušovania ľudských práv v táboroch, avšak viaceré subjekty vrátane marockej vlády, marockých mimovládnych organizácií a niektorých bývalých obyvateľov Tindúfu uvádzajú, že orgány hnutia Polisario bránia obyvateľom v slobode prejavu a slobode pohybu; berie na vedomie, že Polisario tieto obvinenia zásadne odmieta a je ochotné spolupracovať s orgánmi OSN pôsobiacimi v oblasti ľudských práv; preto vyzýva hnutie Polisario, aby umožnilo nezávislým pozorovateľom dodržiavania ľudských práv plný, pravidelný a ničím nebránený prístup do táborov, a dôsledné vyšetrenie akýchkoľvek obvinení;
113. vyzýva marocké orgány na okupovaných územiach Západnej Sahary, aby umožnili a uľahčili pravidelné kontakty, obchod a návštevy západosaharských rodín medzi utečeneckými tábormi a okupovanými územiami;
114. víta úsilie o zlepšenie dokumentovania údajných porušení ľudských práv v Západnej Sahare, najmä prostredníctvom inštitúcie marockej Národnej rady pre ľudské práva, s kanceláriami, ktoré uznalo OSN a ktoré pôsobia v Laayoune a Dakhle; berie na vedomie pozitívnu prácu Národnej rady pre ľudské práva a vyzýva marockú vládu, aby pomohla posilniť jej nezávislosť a pôsobnosť a aby zabezpečila vykonávanie jej odporúčaní; navyše nabáda Národnú radu pre ľudské práva, aby zvýšila úsilie o budovanie vzťahov so Západosaharčanmi, ktorí odmietajú marocké zákony, a aby zaručila riadne prerokovanie ich sťažností; víta skutočnosť, že Maroko prijalo v roku 2012 tri z piatich odporúčaní Rady OSN pre ľudské práva týkajúce sa situácie v oblasti ľudských práv v Západnej Sahare, a vyzýva Maroko, aby prijalo aj zvyšné dve odporúčania; ďalej víta, že Maroko pozvalo ad-hoc medzinárodné delegácie vrátane osobitného zástupcu OSN pre mučenie a že tieto delegácie pozvanie prijali; nabáda marocké orgány, aby povolili misie na zisťovanie faktov vyslané ďalšími medzinárodnými organizáciami, napríklad Africkou komisiou pre ľudské práva a práva národov a Európskymi parlamentom; naliehavo žiada všetky zúčastnené strany, aby pokračovali vo svojej spolupráci s orgánmi OSN pre ľudské práva;
115. berie však na vedomie vážne obvinenia namierené proti riadiacim orgánom Maroka

a hnutia Polisario; pripomína tiež, že generálny tajomník OSN nedávno zdôraznil význam „nezávislého, nestranného, komplexného a sústavného monitorovania situácie v oblasti ľudských práv v Západnej Sahare i v táborech“; v tejto súvislosti poznamenáva, že OSN v apríli 2013 nerozšírila mandát misie MINURSO o zložku týkajúcu sa ľudských práv; nabáda OSN, aby tak urobila alebo prípadne aby zriadila nový, stály, nezávislý orgán pre ľudské práva na účely dohľadu a podávania správ o celkovej situácii ľudských práv, ktorý bude prešetrovať jednotlivé sťažnosti; žiada, aby sa takýto orgán vzťahoval na časť Západnej Sahary, ktorá je pod kontrolou Maroka, tábory v Tindúfe a ostatné územie pod kontrolou hnutia Polisario;

116. nabáda vlády Maroka a Alžírsku, aby svoj politický dialóg zlepšili a ešte viac rozvíjali s cieľom zvýšiť dynamiku regiónu a zabrániť zvyšovaniu napätia v regióne, a to v prospech celého medzinárodného spoločenstva;
117. naliehavo žiada podpredsedníčku Komisie /vysokú predstaviteľku Únie a osobitného zástupcu EÚ pre ľudské práva, aby marockým orgánom a hnutiu Polisario ponúkli programy odborných školení v oblasti ľudských práv v Západnej Sahare a v Tindúfe, ktoré by boli zamerané na príslušníkov polície a iných bezpečnostných zložiek, justíciu, úradníkov miestnej správy, médiá a organizácie občianskej spoločnosti, ktoré by rozvíjali politické reformy smerujúce k demokracii, právnemu štátu a ľudským právam iniciované Marokom bez toho, aby bolo dotknuté politické urovnanie konfliktu v Západnej Sahare dosiahnuté rokovaním, ale boli by zamerané na podporu tohto rokovania;
118. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, osobitným zástupcom EÚ pre ľudské práva a pre región Sahel, členským štátom EÚ, vládam a parlamentom krajín regiónu Sahel, Maroka, Alžírsku a hnutiu Polisario, generálnemu tajomníkovi OSN a Bezpečnostnej rade OSN, vysokému komisárovi OSN pre ľudské práva, predsedovi Africkej únie a generálnemu tajomníkovi Komisie, predsedovi ECOWAS a predsedovi Komisie;

23.9.2013

STANOVISKO VÝBORU PRE ROZVOJ

pre Výbor pre zahraničné veci

k situácii v oblasti ľudských práv v regióne Sahel
(2013/2020(INI))

Spravodajca výboru požiadaného o stanovisko: Jean Roatta

NÁVRHY

Výbor pre rozvoj vyzýva Výbor pre zahraničné veci, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

Bezpečnosť a rozvoj

1. opätovne potvrdzuje, že bezpečnosť ľudí a rozvoj v krajinách Sahelu sú nerozlučne prepojené, ako je vymedzené v stratégii Európskej únie pre bezpečnosť a rozvoj v regióne Sahel z roku 2011; zdôrazňuje význam stability v oblasti bezpečnosti, hospodárstva, politiky, dodržiavania ľudských práv a základných slobôd v regióne Sahel pre udržateľný úspech rozvojových politík; pripomína však, že na zaistenie bezpečnosti v tomto regióne je potrebné investovať do rozvojovej pomoci, aby obyvateľstvo získalo dostatočné zdroje, ktoré umožnia väčšiu stabilitu v regióne; domnieva sa, že by sa tým v značnej miere predišlo nezákonnému obchodovaniu a nezákonným činnostiam, ktoré vyplývajú z extrémnej chudoby a nedostatku prostriedkov a alternatívnych možností;
2. zastáva názor, že politická nestabilita v regióne Sahel spolu s vážnym suchom postihujúcim milióny ľudí je vážnou hrozbou pre demokraciu, právny štát a dodržiavanie ľudských a sociálno-ekonomických práv, čo má nepriaznivý vplyv na dôstojné životné podmienky obyvateľstva; pripomína, že právny štát, dobrá správa vecí verejných a dodržiavanie ľudských práv majú zásadný význam z hľadiska stability štátov, bezpečnosti a rešpektovania základných slobôd;
3. vyzýva miestne a regionálne orgány, aby spolu s občianskou spoločnosťou zaviedli účinné bezpečnostné podmienky a podmienky dodržiavania ľudských práv v rámci krajín Sahelu a na hraniciach, a to s cieľom zabezpečiť optimálne plnenie rozvojových politík a politík spojených s humanitárnou pomocou;
4. vyzýva vlády krajín Sahelu, aby sa zaoberali základnými príčinami krízy, a to

prostredníctvom stratégie udržateľného hospodárskeho rozvoja, ktorá by zodpovedala politickým, hospodárskym a sociálnym záujmom ich občanov, ako je prístup k potravinám, vzdelanie, zdravotná starostlivosť, zamestnanie, bývanie, prerozdelenie bohatstva, dôstojné životné podmienky atď.;

5. zdôrazňuje, že rôzne konflikty v regióne Sahel viedli k zvýšeniu prípadov presídľovania obyvateľstva vo vnútri štátov a k nárastu počtu utečencov; vyzýva EÚ, štáty Sahelu, Úrad vysokého komisára OSN pre utečencov, AÚ a spoločenstvo ECOWAS, aby koordinovali svoje utečenecké politiky a tým poskytli utečencom zdravé a dôstojné sanitárne a životné podmienky, zaistili ľudskú bezpečnosť najzraniteľnejších skupín a ustanovili programy na podporu sebestačnosti; pripomína, že okrem zaistenia prijatia a ochrany je potrebné vyvíjať úsilie o to, aby sa utečenci aj osoby presídlené v rámci krajiny podľa možnosti mohli vrátiť do svojich pôvodných regiónov;
6. konštatuje, že existujú alarmujúce signály o tom, že región Sahel ako celok v tomto roku postihne vážna potravinová a výživová kríza, a vyzýva Komisiu, aby zodpovedajúcim spôsobom financovala svoju humanitárnu pomoc tomuto regiónu;
7. vyzýva štáty a miestne a regionálne orgány, aby zaviedli politiky zamerané na ochranu bezpečnosti ľudí v prospech utečencov, vysídlených osôb a najzraniteľnejších skupín s cieľom bojovať proti terorizmu, násiliu páchanému na ženách, vykorisťovaniu, ako aj proti nezákonnému obchodovaniu (s drogami, zbraňami, ľuďmi a tovarom);
8. podporuje medzinárodnú misiu na podporu Mali a integrovanú viacrozmernú stabilizačnú misiu OSN v Mali, ktorá sa po prvýkrát uskutočnila v júli 2013, ako aj misiu EUCAP Sahel; s uspokojením víta návrh generálneho tajomníka OSN zo 14. júna 2013 na vytvorenie „jednotnej stratégie OSN pre Sahel“, ktorá by mala riešiť všetky aspekty krízy: zlepšenie správy vecí verejných, boj proti trestnej činnosti (nezákonný obchod s drogami, ľuďmi, zbraňami a cigaretami, pranie špinavých peňazí) a boj proti terorizmu, humanitárnu pomoc; víta najmä ciele tejto stratégie zamerané na posilnenie účinnej a inkluzívnej správy vecí verejných v celom regióne a na integráciu humanitárnych a rozvojových plánov a zásahov v záujme zaistenia dlhodobej odolnosti;
9. zdôrazňuje, že je nevyhnutné, aby všetky krajiny regiónu Sahel zavádzali politiky na budovanie a rozvoj základných sociálnych infraštruktúr a základných sietí (sanácie, siete zdravotníckych pracovníkov, dopravy, telekomunikácií atď.) v tomto regióne, aby mohla byť zaistená neutrálna, všeobecná a neobmedzená, náležitá a účinná distribúcia humanitarnej pomoci; očakáva, že tieto štáty a miestne a regionálne orgány zabezpečia, aby boli tieto siete neustále k dispozícii a aby boli prístupné;
10. zdôrazňuje negatívny vplyv konfliktu v Západnej Sahare na širší región a súbežne s politickými rokovaniami, ktoré presadzuje OSN, vyzýva strany konfliktu a susedné štáty, aby v dobrej viere prijali opatrenia na budovanie dôvery, ako je podporovanie programu návštev rodinných príslušníkov v rámci misie OSN pre referendum v Západnej Sahare (MINURSO) a rozšírenie jej mandátu s cieľom obsiahnuť monitorovanie ľudských práv, urýchlenie sľúbenej regionalizácie Maroka vrátane povolenia regionálnych politických strán ako prvý krok k dosiahnutiu sebaurčenia západosaharského ľudu a vo všeobecnosti skončenie represii a politickej, sociálnej a ekonomickej diskriminácie, ktorá postihuje najmä osoby s odlišnými politickými názormi;

11. uznáva významnú úlohu žien v procese stabilizácie a rozvoja Sahelu a požaduje posilniť ich vedúce postavenie v rámci prevencie konfliktov a zachovania a obnovy mieru, ako aj v oblasti bezpečnosti, politiky a hospodárskeho rozvoja; nabáda rozvojových partnerov, aby finančne podporovali projekty, ktoré sa osobitne zameriavajú na osamostatnenie žien v tomto regióne;

Smerom k plneniu miléniových rozvojových cieľov

12. vyzýva EÚ, aby v spolupráci s krajinami regiónu Sahel zaviedla prioritné rozvojové politiky založené na prístupe vychádzajúcom z ľudských práv a základných slobôd a zamerané na zmiernenie potravinovej krízy a problémov súvisiacich s podvýživou a hladom, zabezpečenie odolnosti voči suchám a boj proti prírodným katastrofám; vyzýva Európsku komisiu, aby bolo využívanie finančných prostriedkov vyčlenených na boj proti podvýžive (123,5 mil. EUR v roku 2012) optimálne a prispôsobené týmto prioritným politikám, s cieľom pokryť potreby dotknutého obyvateľstva a podporovať rozvoj miestnych kapacít týchto krajín, aby sa zabezpečil dobrý vplyv pomoci;
13. pripomína, že je nevyhnutné dlhodobé úsilie o zabezpečenie odolnosti voči suchu v oblasti Sahelu, čo umožní zabrániť opakujúcim sa potravinovým krízam a nutnosti využívať rozsiahlu humanitárnu pomoc vždy v novom období sucha; zdôrazňuje, že pre toto úsilie je nevyhnutné trvalé partnerstvo medzi vládami, regionálnymi inštitúciami, darcami a finančnými inštitúciami, a to podľa vzoru iniciatívy AGIR Sahel, ktorú iniciovala Európska únia;
14. zdôrazňuje, že pre zlepšenie každodenného života obyvateľov Sahelu a pre podporu rozvoja regiónu, ktorý bude mať v roku 2040 150 miliónov obyvateľov, je nevyhnutný dlhodobý prístup založený na prístupe k vzdelaniu pre všetkých;
15. požaduje zavedenie a vykonávanie účinných politík v oblasti zdravotníctva a vzdelávania určených najzraniteľnejším obyvateľom, ako sú ženy a deti, s cieľom priblížiť sa k splneniu miléniových rozvojových cieľov: základné vzdelanie pre všetkých, zlepšenie zdravia matiek a prístup k zdravotnej starostlivosti pre všetkých, boj proti HIV/AIDS a všetkým infekčným chorobám; vyzýva EÚ, aby sa v rámci 11. ERF pri svojej činnosti v oblasti Sahelu prioritne zameriavala na mládež a aby vypracovala ambicióznou politiku v oblasti vzdelania; pripomína význam politík zameraných na ženy a prístup k zamestnaniu;

Financovanie a rozvoj

16. vyzýva Európsku komisiu, aby v regióne Sahel zabezpečila využitie všetkých rozvojových nástrojov v súlade s vopred zistenými potrebami obyvateľstva: európskeho nástroja pre demokraciu a ľudské práva, Európskeho rozvojového fondu, nástroja na financovanie rozvojovej spolupráce a prostriedkov určených na zabezpečenie odolnosti Sahelu;
17. vyzýva Úniu, aby pokračovala a zintenzívnila svoju činnosť zameranú na posilnenie humanitárnej pomoci regiónu Sahel, aby zaistila úzku spoluprácu medzi medzinárodnými agentúrami pre humanitárnu pomoc, občianskou spoločnosťou, miestnymi a regionálnymi orgánmi a vládami, aby uvoľnila potrebné finančné prostriedky z 10. ERF (660 miliónov EUR na roky 2007 – 2013) a z Fondu globálnej aliancie pre odolnosť Sahelu – AGIR (172 mil. EUR na rok 2012).

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	17.9.2013
Výsledok záverečného hlasovania	+ : 26 - : 0 0 : 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Thijs Berman, Michael Cashman, Ricardo Cortés Lastra, Corina Crețu, Leonidas Donskis, Mikael Gustafsson, Filip Kaczmarek, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Maurice Ponga, Jean Roatta, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Keith Taylor, Patrice Tirolien, Ivo Vajgl
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Philippe Boulland, Enrique Guerrero Salom, Edvard Kožušník, Krzysztof Lisek, Isabella Lövin, Judith Sargentini
Náhradníci (čl. 187 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Emma McClarkin, Jarosław Leszek Wałęsa, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska

4.9.2013

STANOVISKO VÝBORU PRE PRÁVA ŽIEN A RODOVÚ ROVNOSŤ

pre Výbor pre zahraničné veci

k situácii ľudských práv v regióne Sahel
(2013/2020(INI))

Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko: Mariya Gabriel

NÁVRHY

Výbor pre práva žien a rodovú rovnosť vyzýva Výbor pre zahraničné veci, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

- so zreteľom na Dohovor o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien (CEDAW) a jeho opčný protokol,
  - so zreteľom na Protokol k Africkej charte ľudských práv a práv národov týkajúci sa práv žien v Afrike,
  - so zreteľom na Deklaráciu Organizácie Spojených národov o ochrane žien a detí v núdzi a pri ozbrojených konfliktoch a na rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1325 (2000) a č. 1820 (2008),
  - so zreteľom na akčný plán EÚ s názvom Rodová rovnosť a posilnenie postavenia žien v rozvojovej spolupráci (2010 – 2015),
  - so zreteľom na usmernenia EÚ o násilí páchanom na ženách a dievčatách a o boji proti všetkým formám ich diskriminácie,
- A. keďže porušenia ľudských práv a politická, environmentálna, humanitárna a rozvojová kríza v regióne Sahel osobitne postihujú ženy, ktoré sú často obeťami diskriminácie, mimoriadnej fyzickej a ľudskej neistoty, chronickej chudoby a marginalizácie;
- B. keďže v regióne Sahel ženy predstavujú väčšinu malých poľnohospodárov a sú často v nevýhode, pokiaľ ide o pozemkové práva; keďže skutočnosť, že pôdu ako takú nevlastnia, prispieva ku chudobe žien;

- C. keďže čoraz obmedzujúcejšie sociálne prostredie obmedzuje mobilitu, produktivitu a v konečnom dôsledku aj schopnosť žien vystupovať vo vedúcej pozícii a chrániť ľudské práva;
- D. keďže rovnosť pohlaví, politická a hospodárska zodpovednosť žien, podporovanie rovnosti medzi pohlaviami a ochrana práv žien sú nevyhnutné v záujme odstraňovania chudoby a podporovania trvalo udržateľného rozvoja;
- E. keďže na summite o plánovanom rodičovstve, ktorý sa konal v júli 2012 v Londýne, si viac než stovka vlád, medzinárodných agentúr a mimovládnych organizácií stanovila za cieľ investovať do roku 2020 ďalšie 4 miliardy USD a pomocou nich zvýšiť o 120 miliónov počet žien užívajúcich antikoncepciu v 69 najchudobnejších krajinách sveta, ku ktorým patria aj krajiny regiónu Sahel, a keďže táto suma dopĺňa existujúcu podporu vo výške 10 miliárd USD;
- F. keďže štúdie dokazujú, že pokiaľ ženy získajú vzdelanie a môžu zarábať a riadiť svoje príjmy, táto skutočnosť má viacero pozitívnych dôsledkov: znižovanie úmrtnosti matiek a detí, zlepšovanie zdravia a výživy žien a detí, zvyšovanie poľnohospodárskej produktivity, zmierňovanie zmien klímy, spomaľovanie rastu počtu obyvateľov, rozširovanie úspor a narúšanie cyklov chudoby¹;
1. poukazuje na to, že ženy sú často obeťami diskriminácie, pokiaľ ide o uznanie ich boja za mier; pripomína, že keď sa ženy pravidelne zapájajú do procesov riešenia konfliktov a budovania mieru, zohrávajú kľúčovú úlohu pri mierových rokovaniach, čím sa rozširuje rozsah rekonštrukcie, obnovy a budovania mieru; nabáda preto na to, aby sa ženy zapájali do všetkých vnútroštátnych, regionálnych a medzinárodných procesov zmierenia v Mali, najmä na severe krajiny; žiada, aby boli národné akčné plány rezolúcie č. 1325 Bezpečnostnej rady OSN predmetom pravidelných preskúmaní a aby sa pravidelne aktualizovali ich prioritné body;
  2. vyjadruje znepokojenie nad diskrimináciou, ktorej obeťami sú z veľkej časti ženy a dievčatá tohto regiónu, najmä pokiaľ ide o prístup k vzdelaniu, primerané využívanie práv, zdravie, ako aj praktiky, akými sú nútené sobáše, sexuálne vykorisťovanie a mrzačenie ženských pohlavných orgánov;
  3. vyjadruje vážne znepokojenie nad uplatňovaním zákonov o pohoršovaní verejnosti a zákonov zakazujúcich združovanie sa na „nemorálne účely“, pokiaľ ide o komunitu LGBT v Mali a v tomto regióne vo všeobecnosti; poznamenáva, že hoci homosexuálne vzťahy nie sú v tomto regióne zákonom zakázané, dochádza k početným diskrimináciám;
  4. naliehavo žiada EÚ a krajiny regiónu Sahel, aby v plnom rozsahu vykonali tieto rezolúcie BR OSN: rezolúciu č. 1325 o ženách, mieri a bezpečnosti, ktorá vyzýva na účasť žien na všetkých aspektoch a na všetkých úrovniach riešenia konfliktu, rezolúciu č. 1820 o sexuálnom násilí v konflikte a situáciách po konflikte a následné rezolúcie č. 1888, 1889 a

---

¹ Isobel Coleman, *The global glass ceiling: why empowering women is good for business* (Sklenený strop vo svetovom meradle: prečo je posilnenie postavenia žien dobré pre podnikanie), *Foreign Affairs*, zväzok 89, máj – jún 2010, s. 13 – 20; Populačný fond OSN, *State of world population 2009 – Facing a changing world: women, population and climate* (Stav svetovej populácie v roku 2009 – Čeliť meniacemu sa svetu: ženy, populácia a klíma).

1960, ktoré vychádzajú z uvedených rezolúcií; v tejto súvislosti žiada, aby sa posilnila a zaručila účasť žien v mierových procesoch a aby sa uznala potreba začleniť rodovú perspektívu do predchádzania konfliktom, operácií zachovania mieru, humanitárnej pomoci a obnovy po konfliktoch; odsudzuje mimoriadne utrpenie, ktorým sú trestané ženy len z toho dôvodu, že ide o ženy v krajinách, ktoré sú vo vojne; trvá na tom, že takéto konanie vrátane znásilňovania dievčat vojakmi, nútenej prostitúcie, núteného oplodňovania žien, sexuálneho otroctva, znásilňovania a sexuálneho obťažovania, ako aj konsenzuálneho únosu (prostredníctvom zvädzania) predstavuje trestné činy, ktoré sa nesmú ignorovať; tvrdí, že EÚ ich musí riešiť ako základné problémy, ktoré treba vziať do úvahy; zdôrazňuje, že je nevyhnutné zaručovať prístup k umelému prerušeniu tehotenstva žien a mladých dievčat, ktoré sú obeťami znásilnenia v čase ozbrojených konfliktov;

5. pripomína, že boj proti beztrestnosti vrátane v prípade násilia na základe pohlavia v konfliktoch, ktoré narúšajú dôstojnosť žien, je nevyhnutný v záujme obnovy stability a trvalého budovania mieru; víta preto, že vláda Mali postúpila záležitosť Medzinárodnému trestnému súdu a že bola zriadená nezávislá medzinárodná vyšetrovacía komisia zaoberajúca sa zločinmi a prípadmi porušovania ľudských práv spáchaných v Mali;
6. nalieha na krajiny Sahelu, aby preskúmali svoje právne predpisy týkajúce sa žien a vlastníckych práv; zdôrazňuje, že je dôležité, aby ženy vlastnili pôdu, ktorú obrábajú a na ktorej žijú;
7. poukazuje na prípad saharských žien a na ich dôležitú úlohu v spoločnosti Západnej Sahary, predovšetkým v utečeneckých táboroch, kde miera negramotnosti prudko klesla z 95 % bezprostredne po období španielskej kolonizácie na dnešných 5%; zdôrazňuje kľúčovú úlohu žien pri organizovaní inštitúcií Západnej Sahary a zároveň vysokú účasť týchto žien na rozhodovacích procesoch všetkých úrovní, počnúc miestnymi výbormi až po parlament a vládu;
8. odsudzuje prípady porušovania ľudských práv, ktorého obeť sú saharské ženy na územiach okupovaných Marokom, ktoré sa prejavujú najmä vo forme týrania a sexuálneho násilia, čo sú praktiky, ktoré využívajú marocké okupačné sily na zastrašenie saharského ľudu v boji za legitímne právo na sebaurčenie;
9. upriamuje pozornosť na úlohu, ktorú zohrávajú západosaharské ženy pri zachovávaní mieru, podporovaní dialógu a riešení konfliktov, ako aj pri ochrane spoločnosti a štruktúr Západnej Sahary;
10. odsudzuje zasahovanie európskeho nástroja pre demokraciu a ľudské práva do vnútorných záležitostí tretích krajín a opätovne potvrdzuje právo ľudu na suverenitu a na jeho právo rozhodovať o svojom osude bez vonkajšieho zásahu; domnieva sa, že ochrana práv žien a podporovanie politik na podporu aktívnej účasti žien vo všetkých aspektoch života v spoločnosti sú nevyhnutné pre demokraciu vo všetkých krajinách;
11. uznáva však pozitívnu úlohu, ktorú zohráva európsky nástroj pre demokraciu a ľudské práva pri ochrane práv žien a upevňovaní demokracie v tretích krajinách;
12. víta úsilie Africkej únie, čo sa týka práv žien, a pripomína význam Hospodárskeho

spoločenstva západoafrických štátov (ECOWAS) pri zabezpečovaní stability regiónu;

13. žiada vypracovanie politik, v ktorých sa zohľadní osobitná situácia zraniteľných skupín, akými sú ženy, deti a osoby so zdravotným postihnutím, a zabezpečenie príslušnej infraštruktúry, ako sú nemocnice, školy a školský materiál, ako aj potrebná sociálna, psychologická a administratívna podpora; zdôrazňuje, že je dôležité spolupracovať a konzultovať s miestnymi organizáciami žien;
14. tvrdí, že je nevyhnutné venovať osobitnú pozornosť vzdelávaniu dievčat a chlapcov, pokiaľ ide o rodové otázky, a to už od začiatku školskej dochádzky, aby sa tak postupne menili postoje a sociálne stereotypy a aby došlo k nastoleniu rovnosti medzi mužmi a ženami, ktorá by sa mala stať základnou zásadou spoločnosti v regióne Sahel;
15. vyzýva Komisiu, Európsku službu pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) a Radu, aby podnietili viaceré krajiny tohto regiónu k tomu, aby vo svojich právnych predpisoch výslovne stanovili práva žien a dievčat a aby uprednostňovali programy zabezpečujúce tieto práva, najmä prístup k verejným službám, a to aj v oblasti vzdelávania, prístup k právam na sexuálne a reprodukčné zdravie, k bezpečným úverom na potraviny, pôdu a výrobné prostriedky, najmä vo vidieckych oblastiach, a k zdravotnej starostlivosti a súdneho systému, a posilnili tak finančnú nezávislosť žien tým, že sa im poskytne pomoc pri prechode z neformálneho do formálneho pracovného sektoru, a podporili ich zapojenie do politických a hospodárskych rozhodovacích procesov a odstránili všetky formy násilia páchaného na ženách a dievčatách vrátane nútených sobášov v útľom veku a barbarské praktiky mrzačenia ženských pohlavných orgánov;
16. zdôrazňuje, že domáce násilie nie je záležitosťou súkromia rodiny, a že ospravedlňovanie násilia na základe kultúrneho alebo náboženského presvedčenia je neprijateľné;
17. vyzýva Komisiu, ESVČ a partnerské krajiny, aby počas mierových rokovaní kládli otázku beztretnosti medzi priority a aby sa páchatelia násilných sexuálnych trestných činov predviedli pred spravodlivosť;
18. žiada krajiny regiónu Sahel, aby prijali zákony a konkrétne opatrenia, ktorými sa zakážu a ustanovia sankcie pre všetky formy násilia proti ženám vrátane domáceho a sexuálneho násilia, sexuálneho obťažovania a tradičných škodlivých praktík, ako je mrzačenie ženských pohlavných orgánov a nútené sobáše, najmä v prípade maloletých; zdôrazňuje, že je dôležité chrániť obeť, poskytovať osobitne ciele služby a bojovať proti beztretnosti útočníkov a zaručiť, aby sa tieto trestné činy stali predmetom skutočného vyšetrovania, procesov a sankcií, a aby všetky ženy mali úplný prístup k spravodlivosti bez diskriminácie z náboženských dôvodov alebo na základe etnického pôvodu;
19. pripomína, že je na miestnej úrovni nevyhnutné zapájať združenia žien do tvorby a vykonávania projektov pri zohľadnení ich znalostí a skúseností a uľahčovať im prístup k vnútroštátnym a medzinárodným verejným fondom;
20. vyzýva krajiny regiónu Sahel, aby zabezpečili registráciu všetkých dievčat pri narodení a ich zápis na základných školách;
21. žiada osobitných zástupcov EÚ pre región Sahel a pre ľudské práva, aby vypracovali

spoločné opatrenia s cieľom lepšie zaručiť práva žien v tomto regióne a bojovať najmä proti beztretnosti násilia na základe pohlavia a všetkým ďalším násilnostiam, ktorými sa narúša dôstojnosť žien; naliehavo vyzýva Komisiu, ESVČ a partnerské štáty, aby stanovili práva žien a rodovú rovnosť ako prioritu v programoch bilaterálnej pomoci a aby zabezpečili udržateľné a spoľahlivé financovanie iniciatív určených na posilnenie postavenia žien a rodovú rovnosť; odsudzuje najmä násilie, lebo je základnou prekážkou plného požívania spoločenskej a ekonomickej slobody žien; zdôrazňuje, že politika podpory rovnosti medzi ženami a mužmi sa musí považovať za prierezovú záležitosť;

22. dôrazne trvá na tom, aby medzinárodné spoločenstvo vyčlenilo viac prostriedkov na podporu práv a posilnenie postavenia žien v tomto regióne;
23. tvrdí, že obchodovanie s ľuďmi je súčasťou väčšieho problému organizovanej trestnej činnosti, ktorá zahŕňa nedovolené obchodovanie s drogami, ropou, cigaretami, falšovanými liekmi a strelnými zbraňami; naliehavo vyzýva predstaviteľov krajín regiónu Sahel k spolupráci s cieľom posilniť systémy presadzovania práva v záujme odstránenia všetkých foriem nedovoleného obchodovania, ale najmä obchodovania s ľuďmi, ktoré sa sčasti týka najmladších a najchudobnejších žien v tomto regióne;
24. vyjadruje poľutovanie nad tým, že stratégia EÚ pre bezpečnosť a rozvoj v regióne Sahel prijatá 21. marca 2011 ani závery týkajúce sa tejto stratégie prijatej Radou pre zahraničné veci 23. marca 2012 nezmieňujú podporu rovnosti medzi pohlaviami, situáciu žien či ochranu ich práv;
25. vyzýva štáty regiónu Sahel k zintenzívneniu spolupráce s MVO, občianskou spoločnosťou, OSN a Európskou úniou s cieľom zaviesť informačné kampane v oblasti práv žien;
26. vyjadruje poľutovanie nad tým, že Komisia kladie nedostatočný dôraz na rodový rozmer chudoby; domnieva sa, že EÚ musí investovať do osobitných potrieb žien a vytvárať balíky sociálnej ochrany, ktorými sa budú riešiť ich problémy; zdôrazňuje, že rodová rovnosť a posilnenie postavenia žien z politického a hospodárskeho hľadiska sú nevyhnutné na dosahovanie cieľov rozvoja a znižovania chudoby v regióne Sahel; naliehavo vyzýva Komisiu, aby zabezpečila začlenenie rodovej rovnosti a posilnenia postavenia žien do všetkých politík a rozvojových programov EÚ, ktoré sa týkajú regiónu Sahel;
27. odsudzuje skutočnosť, že rozpočtové škrty v oblastiach, ako je bezpečnosť potravín, zdravie a vzdelávanie, ktoré predstavujú kľúčové faktory realizácie miléniových rozvojových cieľov, prispievajú k zhoršovaniu potravinovej a humanitárnej krízy, ktorá pretrváva v regióne Sahel; zdôrazňuje, že štrukturálne zásahy do poľnohospodárstva, bezpečnosti potravín a výživy, ako aj konkrétne opatrenia na boj proti fenoménu zaberania pôdy sú nevyhnutné na podporu inkluzívneho a udržateľného rastu a na predchádzanie opakovaným každoročným potravinovým krízam v regióne Sahel;
28. konštatuje, že úloha žien je nevyhnutná pre rozvoj v regióne Sahel, najmä pokiaľ ide o výživu, potravinovú bezpečnosť a produkciu potravín, vzhľadom na to, že práve ženy sú v prvom rade zodpovedné za poľnohospodárstvo, hoci majú len obmedzený prístup k vlastníctvu pôdy, ktorú obrábajú; žiada Komisiu, aby uznala základnú úlohu žien ako

malých poľnohospodárov v oblasti potravinovej bezpečnosti a aby investovala do programov zameraných osobitne na ich podporu; trvá na tom, že stratégia EÚ by sa mala sústreďiť aj na zabezpečenie toho, aby najzraniteľnejšie osoby – najmä vo vidieckych oblastiach – mohli využívať možnosti vzdelávania v oblasti poľnohospodárstva, výživy, zdravia a pracovných podmienok, a v prípade potreby využívať aj bezpečnostnú sieť; zdôrazňuje, že na to, aby mali poľnohospodári, najmä ženy mohli produkovať udržateľným spôsobom a zároveň využívať svoj produkčný potenciál, musia mať lepší prístup k mikroúverom, aby mohli investovať do osív, hnojív a kvalitnejších zavlažovacích mechanizmov, ako aj do nástrojov potrebných na ochranu svojich plodín pred škodlivými látkami a ochoreniami;

29. naliehavo vyzýva k poskytnutiu humanitárnej pomoci Európskej únii, ktorou sa prispeje k realizácii miléniových rozvojových cieľov; zdôrazňuje význam cieľa týkajúceho sa zlepšovania zdravia matiek v záujme znižovania úmrtnosti matiek a získavania univerzálneho prístupu k sexuálnemu a reprodukčnému zdraviu a k plánovaniu rodiny; zdôrazňuje význam vzdelávania a informovania o sexuálnom a reprodukčnom zdraví ako nevyhnutného prvku zdravia žien;
30. naznačuje, že je potrebné vytvárať a uplatňovať zdravotné programy s cieľom posilňovať zdravotnícke systémy pri zohľadnení skutočnosti, že svetová hospodárska kríza skomplikovala pokrok v oblasti HIV/AIDS, tuberkulózy, malárie a iných ochorení.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	2.9.2013
Výsledok záverečného hlasovania	+: 14 -: 0 0: 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Edit Bauer, Marije Cornelissen, Edite Estrela, Mikael Gustafsson, Astrid Lulling, Joanna Senyszyn, Marc Tarabella, Inês Cristina Zuber
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Rosa Estaràs Ferragut, Mariya Gabriel, Iñaki Irazabalbeitia Fernández, Nicole Kiil-Nielsen, Antigoni Papadopoulou, Angelika Werthmann

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	24.9.2013
Výsledok záverečného hlasovania	+: 46 -: 0 0: 13
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Pino Arlacchi, Elmar Brok, Jerzy Buzek, Susy De Martini, Mark Demesmaeker, Michael Gahler, Marietta Giannakou, Ana Gomes, Takis Hadjigeorgiou, Anna Ibrisagic, Liisa Jaakonsaari, Jelko Kacin, Tunne Kelam, Nicole Kiil-Nielsen, Evgeni Kirilov, Maria Eleni Koppa, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Vytautas Landsbergis, Ryszard Antoni Legutko, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Marusya Lyubcheva, Willy Meyer, Francisco José Millán Mon, María Muñoz De Urquiza, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Norica Nicolai, Raimon Obiols, Justas Vincas Paleckis, Pier Antonio Panzeri, Alojz Peterle, Bernd Posselt, Cristian Dan Preda, Fiorello Provera, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Werner Schulz, Sophocles Sophocleous, Laurence J.A.J. Stassen, Davor Ivo Stier, Charles Tannock, Eleni Theoharous, Geoffrey Van Orden
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Jean-Jacob Bicep, Biljana Borzan, Metin Kazak, Emilio Menéndez del Valle, Norbert Neuser, Doris Pack, Jean Roatta, Marietje Schaake, Helmut Scholz, Alf Svensson, Ivo Vajgl, Renate Weber
Náhradníci (čl. 187 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	José Manuel Fernandes, Isabella Lövin, Antigoni Papadopoulou, Raül Romeva i Rueda, Jarosław Leszek Wałęsa